

KOMMISJONSFORORDNING (EU) nr. 453/2010

2016/EØS/54/04

av 20. mai 2010

om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering og godkjenning av samt begrensninger for kjemikalier (REACH)(*)

EUROPAKOMMISJONEN HAR —

under henvisning til traktaten om Den europeiske unions virkemåte,

under henvisning til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 av 18. desember 2006 om registrering, vurdering og godkjenning av samt begrensninger for kjemikalier (REACH), om opprettelse av et europeisk kjemikaliebyrå, om endring av direktiv 1999/45/EF og om oppheving av rådsforordning (EØF) nr. 793/93 og kommisjonsforordning (EF) nr. 1488/94 samt rådsdirektiv 76/769/EØF og kommisjonsdirektiv 91/155/EØF, 93/67/EØF, 93/105/EF og 2000/21/EF⁽¹⁾, særlig artikkel 131, og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) Sikkerhetsdatablad er en anerkjent og effektiv metode for å gi opplysninger om stoffer og stoffblandinger i Fellesskapet og er blitt en integrert del av systemet i forordning (EF) nr. 1907/2006.
- 2) Med sikte på å lette forholdene for verdenshandelen og samtidig verne menneskers helse og miljøet, er harmoniserte kriterier for klassifisering og merking samt regler for sikkerhetsdatablader blitt nøye utviklet over et tidsrom på mer enn 10 år innenfor rammen av FN, noe som har ført fram til et globalt harmonisert system for klassifisering og merking av kjemikalier (heretter kalt «GHS»).

- 3) Ved europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1272/2008 av 16. desember 2008 om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger, om endring og oppheving av direktiv 67/548/EØF og 1999/45/EF, og om endring av forordning (EF) nr. 1907/2006⁽²⁾ harmoniseres bestemmelsene og kriteriene om klassifisering og merking av stoffer, stoffblandinger og visse særlige produkter innen Fellesskapet, samtidig som det tas hensyn til klassifiseringskriteriene og merkingsreglene i GHS.

- 4) Rådsdirektiv 67/548/EØF av 27. juni 1967 om tilnærming av lover og forskrifter om klassifisering, emballering og merking av farlige stoffer⁽³⁾ samt europaparlaments- og rådsdirektiv 1999/45/EF av 31. mai 1999 om tilnærming av medlemsstatenes lover og forskrifter om klassifisering, emballering og merking av farlige stoffblandinger⁽⁴⁾ er blitt endret en rekke ganger. Direktiv 67/548/EØF og 1999/45/EF vil bli erstattet i løpet av en overgangsperiode; innenfor overgangsperioden skal stoffer klassifiseres, merkes og emballeres i henhold til forordning (EF) nr. 1272/2008 fra 1. desember 2010 og stoffblandinger fra 1. juni 2015, selv om stoffer skal klassifiseres i henhold til både direktiv 67/548/EØF og forordning (EF) nr. 1272/2008 fra 1. desember 2010 til 1. juni 2015. Begge direktiver vil bli fullstendig opphevet ved forordning (EF) nr. 1272/2008 med virkning fra 1. juni 2015.

- 5) Vedlegg II til forordning (EF) nr. 1907/2006 bør derfor endres for å tilpasse den til kriteriene for klassifisering og andre relevante bestemmelser fastsatt i forordning (EF) nr. 1272/2008.

(*) Denne unionsrettsakten, kunngjort i EUT L 133 av 31.5.2010, s. 1, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 106/2012 av 15. juni 2012 om endring av EØS-avtalens vedlegg II (Tekniske forskrifter, standarder, prøving og sertifisering) og vedlegg XX (Miljø), se EØS-tillegget til *Den europeiske unions tidende* nr. 56 av 4.10.2012, s. 8.

⁽¹⁾ EUT L 396 av 30.12.2006, s. 1.

⁽²⁾ EUT L 353 av 31.12.2008, s. 1.

⁽³⁾ EFT L 196 av 16.8.1967, s. 1.

⁽⁴⁾ EFT L 200 av 30.07.1999, s. 1.

- 6) Kravene til sikkerhetsdatablader fastsatt i vedlegg II til forordning (EF) nr. 1907/2006 bør dessuten tilpasses for å gjøre det mulig for den tredelte mekanismen klassifisering, merking og sikkerhetsdatablader å oppfylle sin rolle gjennom en vekselvirkning av sine enkelte deler, samtidig som det tas hensyn til reglene for sikkerhetsdatablader i GHS.
- 7) Sikkerhetsdatablader som endres på denne måten, bør fortsatt være en viktig del av formidlingen av fareopplysninger, og bør inneholde en mekanisme for overføring av relevante sikkerhetsopplysninger om stoffer og stoffblandinger som oppfyller kriteriene for klassifisering i samsvar med Fellesskapets regelverk, samt om visse stoffer og stoffblandinger som ikke oppfyller de nevnte kriteriene, samtidig som det tas hensyn til opplysningene i alle relevante rapporter om kjemikaliesikkerhet, helt ned til nærmeste etterfølgende bruker i forsyningskjeden.
- 8) Anvendelsen av kravet om å inkludere klassifisering og merking i henhold til forordning (EF) nr. 1272/2008 for stoffer og stoffblandinger i sikkerhetsdatabladet, som endret ved denne forordning, bør følge den trinnvise anvendelsen av klassifiserings- og merkingsbestemmelsene for stoffer og stoffblandinger i samsvar med forordning (EF) nr. 1272/2008. Av denne grunn, og fordi klassifiseringen og formidlingen av fareopplysninger for stoffblandinger avhenger av klassifiseringen og formidlingen av fareopplysninger for stoffer, bør kravet om å inkludere klassifisering og merking i henhold til forordning (EF) nr. 1272/2008 for stoffblandinger bare anvendes etter at kravet om å inkludere klassifisering og merking i henhold til forordning (EF) nr. 1272/2008 for stoffer er kommet til anvendelse.
- 9) Leverandører av stoffblandinger som benytter muligheten til, på frivillig grunnlag, å anvende både klassifiseringen og merkingen i samsvar med forordning (EF) nr. 1272/2008 før 1. juni 2015, bør i det relevante sikkerhetsdatabladet angi klassifiseringen både i samsvar med forordning (EF) nr. 1272/2008 og i samsvar med direktiv 1999/45/EF.
- 10) Sikkerhetsdatablader for stoffer som inneholder opplysninger om klassifisering og merking i samsvar med forordning (EF) nr. 1272/2008, bør før 1. juni 2015 også inneholde opplysninger om klassifisering i samsvar med direktiv 67/548/EØF, slik at leverandører av stoffblandinger som ikke benytter muligheten til å anvende både klassifiseringen og merkingen i samsvar med forordning (EF) nr. 1272/2008 tidligere, får mulighet til å klassifisere og merke de nevnte stoffblandingene korrekt.
- 11) Tiltakene fastsatt i denne forordning er i samsvar med uttalelse fra komiteen nedsatt ved artikkel 133 i forordning (EF) nr. 1907/2006 —

VEDTATT DENNE FORORDNING:

Artikkel 1

I forordning (EF) nr. 1907/2006 gjøres følgende endringer:

1. Med virkning fra 1. desember 2010
 - a) erstattes vedlegg II med vedlegg I til denne forordning,
 - b) erstattes ordene «(se punkt 16 i sikkerhetsdatabladet)» i tittelen i avsnitt 3.7 i vedlegg VI med «(se avsnitt 1 i sikkerhetsdatabladet)».
2. Med virkning fra 1. juni 2015 erstattes vedlegg II til forordning (EF) nr. 1907/2006 med vedlegg II til denne forordning.

Artikkel 2

1. Fram til 1. desember 2010 kan leverandører av stoffer som anvender artikkel 61 nr. 2 i forordning (EF) nr. 1272/2008, anvende vedlegg II til forordning (EF) nr. 1907/2006, som endret ved artikkel 1 nr. 1 i denne forordning.
2. Fram til 1. desember 2010 kan leverandører av stoffblandinger anvende vedlegg II til forordning (EF) nr. 1907/2006, som endret ved artikkel 1 nr. 1 i denne forordning.
3. Fram til 1. juni 2015 kan leverandører av stoffblandinger som anvender artikkel 61 nr. 2 i forordning (EF) nr. 1272/2008, anvende vedlegg II til forordning (EF) nr. 1907/2006, som endret ved artikkel 1 nr. 2 i denne forordning.
4. Fram til 1. juni 2015 skal leverandører av stoffblandinger som anvender nr. 3, i underavsnitt 3.2 i de relevante sikkerhetsdatabladene angi stoffenes klassifisering i det nevnte underavsnittet i samsvar med direktiv 67/548/EØF, herunder farebetegnelse, farekode(r) og R-setninger, i tillegg til den klassifiseringen som omfatter faresetninger i samsvar med forordning (EF) nr. 1272/2008.
5. Fram til 1. juni 2015 skal leverandører av stoffblandinger som anvender nr. 3 i underavsnitt 2.1 i det relevante sikkerhetsdatabladet, angi stoffblandingsens klassifisering i samsvar med direktiv 1999/45/EF, i tillegg til klassifiseringen som omfatter faresetninger i samsvar med forordning (EF) nr. 1272/2008.

Fram til 1. juni 2015 skal leverandører av stoffblandinger som oppfyller kriteriene for klassifisering i samsvar med forordning (EF) nr. 1272/2008, ved anvendelse av nr. 3 i underavsnitt 3.2 i de relevante sikkerhetsdatabladene, angi de stoffene som utgjør en helse- eller en miljøfare i henhold til direktiv 67/548/EØF, dersom de nevnte stoffene finnes i konsentrasjoner som er lik eller høyere enn de laveste av verdiene oppført i punkt 3.2.1 bokstav a) i vedlegg II til denne forordning, i tillegg til de stoffene som er nevnt i punkt 3.2.1 i det nevnte vedlegget.

Fram til 1. juni 2015 skal leverandører av stoffblandinger som ikke oppfyller kriteriene for klassifisering i samsvar med forordning (EF) nr. 1272/2008, ved anvendelse av nr. 3 i underavsnitt 3.2 i de relevante sikkerhetsdatabladene, angi de stoffene som utgjør en helse- eller en miljøfare i henhold til direktiv 67/548/EØF, dersom de nevnte stoffene finnes i en enkeltkonsentrasjon som er lik eller høyere enn 1 vektprosent i stoffblandinger som ikke er gassblandinger og 0,2 volumprosent i gassblandinger, i tillegg til de stoffene som er nevnt i punkt 3.2.2 i vedlegg II til denne forordning.

6. Med forbehold for artikkel 31 nr. 9 i forordning (EF) nr. 1907/2006, for stoffer som bringes i omsetning før 1. desember 2010, og som ikke trenger å merkes eller emballeres på nytt i

samsvar med artikkel 61 nr. 4 i forordning (EF) nr. 1272/2008, er det ikke nødvendig å erstatte sikkerhetsdatabladet med et sikkerhetsdatablad som oppfyller kravene i vedlegg I til denne forordning, før 1. desember 2012.

Med forbehold for artikkel 31 nr. 9 i forordning (EF) nr. 1907/2006, for stoffer som bringes i omsetning før 1. juni 2015, og som ikke trenger å merkes eller emballeres på nytt i samsvar med artikkel 61 nr. 4 i forordning (EF) nr. 1272/2008, er det ikke nødvendig å erstatte sikkerhetsdatabladet med et sikkerhetsdatablad som oppfyller kravene i vedlegg II til denne forordning, før 1. juni 2017.

7. Med forbehold for artikkel 31 nr. 9 i forordning (EF) nr. 1907/2006, kan sikkerhetsdatablad for stoffblandinger som sendes til en mottaker minst én gang før 1. desember 2010, fortsatt brukes, og de trenger ikke å tilfredsstille kravene i vedlegg I til denne forordning før 30. november 2012.

Artikkel 3

Denne forordning trer i kraft den 20. dag etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

Denne forordning er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater.

Utferdiget i Brussel, 20. mai 2010.

For Kommisjonen

José Manuel BARROSO

President

VEDLEGG I

«VEDLEGG II

KRAV TIL UTARBEIDING AV SIKKERHETSATABLADER

DEL A

0.1. **Innledning**

0.1.1. I dette vedlegg fastsettes de kravene leverandøren skal oppfylle ved utarbeiding av et sikkerhetsdatablad for et stoff eller en stoffblending i samsvar med artikkel 31.

0.1.2. Opplysningene i sikkerhetsdatabladet skal være i samsvar med opplysningene i rapporten om kjemikaliesikkerhet, dersom en slik rapport kreves. Dersom det er utarbeidet en rapport om kjemikaliesikkerhet, skal den eller de relevante eksponeringsscenariene angis i et vedlegg til sikkerhetsdatabladet.

0.2. **Generelle krav til utarbeiding av et sikkerhetsdatablad**

0.2.1. Sikkerhetsdatabladet skal sette brukerne i stand til å ta de nødvendige forholdsregler med hensyn til vern av menneskers helse og sikkerhet på arbeidsplassen samt vern av miljøet. Den som utarbeider sikkerhetsdatabladet, skal sørge for at leserne informeres om farene forbundet med et stoff eller en stoffblending og gi opplysninger om sikker lagring, håndtering og disponering av stoffet eller stoffblendingen.

0.2.2. Opplysningene i sikkerhetsdatabladene skal også oppfylle kravene fastsatt i rådsdirektiv 98/24/EF. Sikkerhetsdatabladet skal særlig gjøre det mulig for arbeidsgiverne å avgjøre om det finnes noen farlige kjemiske agenser på arbeidsplassen, og å vurdere enhver risiko for arbeidstakernes helse og sikkerhet som følge av bruken av dem.

0.2.3. Opplysningene i sikkerhetsdatabladet skal være klart og konsist formulert. Sikkerhetsdatabladet skal utarbeides av en kvalifisert person, som skal ta hensyn til særlige behov og kunnskaper hos brukerne i den grad disse er kjent. Leverandører av stoffer og stoffblandinger skal sørge for at de nevnte kvalifiserte personer har fått hensiktsmessig opplæring, herunder oppfriskningskurs.

0.2.4. Språket som brukes i sikkerhetsdatabladet, skal være enkelt, klart og presist, og uten sjargong, akronymer og forkortelser. Uttrykk som «kan være farlig», «ingen helsevirkninger», «sikker under de fleste bruksvilkår» eller «ufarlig», eller eventuelle andre uttrykk som angir at stoffet eller stoffblendingen ikke er farlig, eller andre uttrykk som ikke er forenlige med klassifiseringen av stoffet eller stoffblendingen, skal ikke benyttes.

0.2.5. Datoen for utarbeiding av sikkerhetsdatabladet skal angis på første side. Når et sikkerhetsdatablad er revidert, og den nye, reviderte versjonen sendes til mottakerne, skal leseren gjøres oppmerksom på endringene i avsnitt 16 i sikkerhetsdatabladet, med mindre endringene er angitt andre steder. I så fall skal utstedelsesdatoen, uttrykt som «Revidert: (dato)» samt versjonsnummer, revisjonsnummer, endringsdato eller en annen angivelse av hvilken versjon som erstattes, angis på første side.

0.3. **Sikkerhetsdatabladets format**

0.3.1. Et sikkerhetsdatablad har ikke noen bestemt lengde. Lengden på sikkerhetsdatabladet skal stå i et rimelig forhold til faren forbundet med stoffet eller stoffblendingen og tilgjengelige opplysninger.

0.3.2. Alle sidene i et sikkerhetsdatablad, herunder eventuelle vedlegg, skal nummereres og skal inneholde en angivelse av enten sikkerhetsdatabladets lengde (som f.eks. «side 1 av 3») eller en angivelse av om det er en etterfølgende side (som f.eks. «Fortsetter neste side» eller «Slutt på sikkerhetsdatabladet»).

0.4. **Sikkerhetsdatabladets innhold**

Opplysningene som kreves i dette vedlegg, skal om nødvendig, og dersom de er tilgjengelige, tas med i sikkerhetsdatabladet i de aktuelle underavsnittene fastsatt i del B. Sikkerhetsdatabladet skal ikke inneholde tomme underavsnitt.

0.5. **Andre krav til opplysninger**

Med tanke på de mange ulike egenskapene stoffer og stoffblandinger har, kan det i noen tilfeller være nødvendig å ta med relevante og tilgjengelige tilleggsopplysninger i de relevante underavsnittene.

0.6. **Enheter**

Måleenhetene fastsatt i rådsdirektiv 80/181/EØF⁽¹⁾ skal benyttes.

0.7. **Særlige tilfeller**

Sikkerhetsdatablader kreves også for de særlige tilfellene angitt i nr. 1.3 i vedlegg I til forordning (EF) nr. 1272/2008, som det foreligger merkingsunntak for.

1. **AVSNITT 1: Identifikasjon av stoffet/stoffblandingen og av selskapet/foretaket**

I dette avsnittet angis bestemmelser om hvordan stoffet eller stoffblandingen skal identifiseres og hvordan de identifiserte relevante bruksområdene, navnet på leverandøren av stoffet eller stoffblandingen og leverandørens kontaktopplysninger, herunder en kontakt i nødtilfeller, skal angis i sikkerhetsdatabladet.

1.1. **Produktidentifikator**

For et stoff skal produktidentifikatoren angis i samsvar med artikkel 18 nr. 2 i forordning (EF) nr. 1272/2008, og slik det er angitt på merkingen på det eller de offisielle språkene i den eller de medlemsstatene der stoffet bringes i omsetning, med mindre den eller de berørte medlemsstatene fastsetter noe annet.

For registreringspliktige stoffer skal produktidentifikatoren være i samsvar med den som oppgis ved registreringen, og registreringsnummeret tildelt i henhold til artikkel 20 nr. 3 i denne forordning skal også angis.

Uten at det berører etterfølgende brukers plikter som fastsatt i artikkel 39 i denne forordning, kan en leverandør, dersom leverandøren er en distributør eller en etterfølgende bruker, sløyfe den delen av registreringsnummeret som gjelder den enkelte registrant i en felles innsendelse, forutsatt at:

- a) den nevnte leverandøren tar ansvaret for på anmodning å oppgi det fullstendige registreringsnummeret for håndhevingsformål, eller, dersom leverandøren ikke har tilgang til hele registreringsnummeret, å videresende anmodningen til sin leverandør i samsvar med bokstav b), og
- b) den nevnte leverandøren oppgir det fullstendige registreringsnummeret til den myndigheten i medlemsstaten som er ansvarlig for håndhevingen (heretter kalt «håndhevingsmyndigheten») innen sju dager etter at anmodningen er mottatt, enten direkte fra håndhevingsmyndigheten, eller videresendt fra leverandørens mottaker, eller, dersom leverandøren ikke har tilgang til det fullstendige registreringsnummeret, videresender anmodningen til sin leverandør innen sju dager etter at anmodningen er mottatt, og samtidig underretter håndhevingsmyndigheten.

For en stoffblanding skal handelsnavnet eller betegnelsen angis i samsvar med artikkel 10 nr. 2.1 i direktiv 1999/45/EF.

Et enkelt sikkerhetsdatablad kan omfatte mer enn ett stoff eller én stoffblanding dersom opplysningene i sikkerhetsdatabladet oppfyller kravene i dette vedlegg for hvert av de nevnte stoffene eller hver av de nevnte stoffblandingene.

Andre identifikasjonsmåter

Andre navn eller synonymer som benyttes i merkingen av stoffet eller stoffblandingen, eller som er allment kjent, som f.eks. alternative navn og numre, selskapets produktkoder eller andre entydige identifikatorer, kan angis.

1.2. **Identifiserte relevante bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruksområder som det advares mot**

De identifiserte bruksområdene som er relevante for mottakeren eller mottakerne av stoffet eller stoffblandingen, skal minst angis. Dette gjøres i form av en kort beskrivelse av stoffets eller stoffblandings funksjon, som f.eks. «flammehemmende», «antioksidierende».

De bruksområdene som leverandøren advarer mot, og hvorfor, skal om nødvendig angis. Listen behøver ikke være uttømmende.

Dersom det kreves en rapport om kjemikaliesikkerhet, skal opplysningene i dette underavsnittet i sikkerhetsdatabladet være i samsvar med de identifiserte bruksområdene i rapporten om kjemikaliesikkerhet og med eksponeringsscenarioene fra den nevnte rapporten, som angitt i vedlegget til sikkerhetsdatabladet.

⁽¹⁾ EFT L 39 av 15.2.1980, s. 40.

1.3. **Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet**

Leverandøren, enten det er framstilleren, importøren, enerepresentanten, den etterfølgende brukeren eller distributøren, skal angis. Leverandørens fullstendige adresse og telefonnummer skal oppgis, samt en e-postadresse til en kvalifisert person som er ansvarlig for sikkerhetsdatabladet.

I tillegg, dersom leverandøren ikke er representert i den medlemsstaten der stoffet eller stoffblandingen bringes i omsetning, og leverandøren har utpekt en ansvarlig person for den nevnte medlemsstaten, skal fullstendig adresse og telefonnummer til den ansvarlige personen oppgis.

For registranter skal opplysningene være i samsvar med opplysningene gitt om framstilleren eller importøren ved registreringen.

Dersom enerepresentant er utpekt, kan opplysninger om framstiller eller tilvirker utenfor Fellesskapet også oppgis.

1.4. **Nødtelefonnummer**

Det skal gis henvisning til opplysninger om nødmeldingstjenester. Dersom det finnes et offisielt rådgivende organ i medlemsstaten der stoffet eller stoffblandingen bringes i omsetning (f.eks. et organ med ansvar for å ta imot helseopplysninger som nevnt i artikkel 45 i forordning (EF) nr. 1272/2008 og artikkel 17 i direktiv 1999/45/EF), er det tilstrekkelig å oppgi det nevnte organets telefonnummer. Dersom slike tjenester av ulike årsaker har begrenset tilgjengelighet, f.eks. med hensyn til åpningstider eller hvilken type opplysninger som gis, skal dette klart angis.

2. **AVSNITT 2: Fareidentifikasjon**

I dette avsnittet i sikkerhetsdatabladet beskrives farene ved stoffet eller stoffblandingen og nødvendige advarsler forbundet med de nevnte farene.

2.1. **Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen**

For et stoff skal den klassifiseringen som følger av anvendelsen av klassifiseringsreglene i forordning (EF) nr. 1272/2008, angis. Dersom leverandøren har meldt inn opplysninger om stoffet til klassifiserings- og merkingsfortegnelsen i samsvar med artikkel 40 i forordning (EF) nr. 1272/2008, skal klassifiseringen angitt i sikkerhetsdatabladet være den samme som klassifiseringen i den nevnte meldingen.

Klassifiseringen av stoffet i henhold til rådsdirektiv 67/548/EØF skal også angis.

For en stoffblanding skal den klassifiseringen som følger av anvendelsen av klassifiseringsreglene i direktiv 1999/45/EF, angis. Dersom stoffblandingen ikke oppfyller kriteriene for klassifisering i samsvar med direktiv 1999/45/EF, skal dette klart angis. Opplysninger om stoffene i stoffblandingen skal angis i underavsnitt 3.2.

Dersom klassifiseringen, herunder faresetningene og R-setningene, ikke er fullstendig beskrevet, skal det vises til avsnitt 16, der den fullstendige teksten for hver klassifisering, herunder hver faresetning og R-setning, skal angis.

De viktigste fysiske-kjemiske, helsemessige og miljømessige skadevirkningene skal angis i samsvar med avsnitt 9-12 i sikkerhetsdatabladet på en slik måte at det er mulig for ikke-sakkyndige å identifisere farene knyttet til stoffet eller stoffblandingen.

2.2. **Merkingselementer**

Når det gjelder et stoff, og på grunnlag av klassifiseringen, skal minst følgende elementer som finnes på etiketten i samsvar med forordning (EF) nr. 1272/2008, angis: farepiktogram(mer), varselord, faresetning(er) og sikkerhetssetning(er). Fargepiktogrammet fastsatt i forordning (EF) nr. 1272/2008 kan erstattes av en grafisk gjengivelse av det fullstendige farepiktogrammet i svart og hvitt, eller en grafisk gjengivelse av bare symbolet.

Når det gjelder en stoffblanding, og på grunnlag av klassifiseringen, skal det eller de relevante symbolene, den eller de relevante farebetegnelse eller risikosetningene og det sikkerhetsrådet som finnes på etiketten i samsvar med direktiv 1999/45/EF, angis. Symbolet kan angis som en grafisk gjengivelse av symbolet i svart og hvitt.

De aktuelle merkingselementene i samsvar med artikkel 25 og artikkel 32 nr. 6 i forordning (EF) nr. 1272/2008, når det gjelder et stoff, eller avsnitt A og B i vedlegg V til direktiv 1999/45/EF, når det gjelder en stoffblanding, skal angis.

2.3. Andre farer

Det skal gis opplysninger om hvorvidt stoffet eller stoffblandingen oppfyller kriteriene for PBT eller vPvB i samsvar med vedlegg XIII.

Det skal gis opplysninger om andre farer som ikke fører til klassifisering, men som kan bidra til de generelle farene ved stoffet eller stoffblandingen, som f.eks. danning av luftforurensende stoffer i forbindelse med herding eller bearbeiding, støvdanning, fare for støveksplasjon, kryss-sensibilisering, kvelningsfare eller forfrysingsfare, stor sannsynlighet for utvikling av lukt eller smak, eller miljøvirkninger som f.eks. farer for jordorganismer, eller fotokjemisk ozondanningspotensial.

3. AVSNITT 3: Sammensetning/opplysninger om bestanddeler

I dette avsnittet i sikkerhetsdatabladet beskrives den kjemiske identiteten til bestanddelen(e) i stoffet eller stoffblandingen, herunder urenheter og stabiliserende tilsetningsstoffer som fastsatt nedenfor. Det skal gis hensiktsmessige og tilgjengelige sikkerhetsopplysninger om overflatekjemi.

3.1. Stoffer

Den kjemiske identiteten til stoffets hovedbestanddel skal angis ved å oppgi minst produktidentifikatoren eller en av de andre identifikasjonsmåtene angitt i underavsnitt 1.1.

Den kjemiske identiteten til eventuelle urenheter, stabiliserende tilsetningsstoffer eller andre enkeltbestanddeler enn hovedbestanddelen som selv er klassifisert, og som bidrar til klassifiseringen av stoffet, skal angis på følgende måte:

- a) produktidentifikatoren i samsvar med artikkel 18 nr. 2 i forordning (EF) nr. 1272/2008,
- b) dersom produktidentifikatoren ikke er tilgjengelig, et av de andre navnene (vanlig navn, handelsnavn, forkortelse) eller identifikasjonsnumrene.

Leverandører av stoffer kan i tillegg velge å oppføre alle bestanddeler, herunder ikke-klassifiserte bestanddeler.

Dette underavsnittet kan også brukes til å gi opplysninger om stoffer med flere bestanddeler.

3.2. Stoffblandinger

Produktidentifikator, om tilgjengelig, konsentrasjon eller konsentrasjonsområder og klassifiseringer skal minst angis for alle stoffer som er nevnt i punkt 3.2.1 eller 3.2.2. Leverandører av stoffblandinger kan i tillegg velge å oppføre alle stoffer i stoffblandingen, herunder stoffer som ikke oppfyller klassifiseringskriteriene. Disse opplysningene skal sette mottakeren i stand til raskt å identifisere farene ved stoffene i stoffblandingen. Farene ved selve stoffblandingen angis i avsnitt 2.

Konsentrasjonene av stoffene i en stoffblanding skal beskrives på en av følgende måter:

- a) nøyaktige masse- eller volumprosent i fallende orden, dersom teknisk mulig,
- b) intervaller av masse- eller volumprosent i fallende orden, dersom teknisk mulig.

Ved bruk av prosentintervaller skal helse- og miljøfarene beskrive virkningene av den høyeste konsentrasjonen av hver bestanddel.

Dersom det finnes opplysninger om virkningene av stoffblandingen som helhet, skal disse opplysningene tas med i avsnitt 2.

Dersom det i henhold til artikkel 15 i direktiv 1999/45/EF eller artikkel 24 i forordning (EF) nr. 1272/2008 er tillatt å bruke et alternativt kjemisk navn, skal dette navnet brukes.

3.2.1. For stoffblandinger som oppfyller kriteriene for klassifisering i samsvar med direktiv 1999/45/EF, skal følgende stoffer angis, sammen med konsentrasjonen eller konsentrasjonsintervallet i stoffblandingen:

- a) Stoffer som utgjør en helse- eller en miljøfare i henhold til rådsdirektiv 67/548/EØF, og stoffer som utgjør en helse- eller en miljøfare i henhold til forordning (EF) nr. 1272/2008, forutsatt at opplysninger som er i samsvar med klassifiseringskriteriene i den nevnte forordning, er gjort tilgjengelig for leverandøren av stoffblandingen, dersom de nevnte stoffene finnes i konsentrasjoner som er lik eller høyere enn den laveste av en av følgende konsentrasjoner:
 - i) Gjeldende konsentrasjoner definert i tabellen i artikkel 3 nr. 3 i direktiv 1999/45/EF.
 - ii) De særlige konsentrasjonsgrensene angitt i del 3 i vedlegg VI til forordning (EF) nr. 1272/2008.

- iii) Dersom en M-faktor er angitt i del 3 i vedlegg VI til forordning (EF) nr. 1272/2008, den generiske grenseverdien i tabell 1.1 i vedlegg I til nevnte forordning, justert ved hjelp av beregningen fastsatt i avsnitt 4.1 i vedlegg I til nevnte forordning.
 - iv) Konsentrasjonsgrensene angitt i del B i vedlegg II til direktiv 1999/45/EF.
 - v) Konsentrasjonsgrensene angitt i del B i vedlegg III til direktiv 1999/45/EF.
 - vi) Konsentrasjonsgrensene angitt i vedlegg V til direktiv 1999/45/EF.
 - vii) De særlige konsentrasjonsgrensene angitt i klassifiserings- og merkingsfortegnelsen som er opprettet i henhold til forordning (EF) nr. 1272/2008.
 - viii) Dersom en M-faktor er angitt i klassifiserings- og merkingsfortegnelsen opprettet i henhold til forordning (EF) nr. 1272/2008, den generiske grenseverdien i tabell 1.1 i vedlegg I til nevnte forordning, justert ved hjelp av beregningen fastsatt i avsnitt 4.1 i vedlegg I til nevnte forordning.
- b) Stoffer for hvilke det er fastsatt fellesskapsgrenseverdier for eksponering på arbeidsplassen, og som ikke allerede er oppført i bokstav a).
- c) Stoffer som er persistente, bioakkumulerende og giftige, eller svært persistente og svært bioakkumulerende i samsvar med kriteriene fastsatt i vedlegg XIII, eller stoffer som er oppført på listen opprettet i samsvar med artikkel 59 nr. 1 av andre årsaker enn farene nevnt i bokstav a), dersom konsentrasjonen av et enkeltstoff er lik eller høyere enn 0,1 %.
- 3.2.2. For stoffblandinger som ikke oppfyller kriteriene for klassifisering i samsvar med direktiv 1999/45/EF, skal stoffer som finnes i enkeltkonsentrasjoner lik eller høyere enn nedenstående konsentrasjoner, angis sammen med konsentrasjonen eller konsentrasjonsintervallet:
- a) 1 vektprosent i stoffblandinger som ikke er gassblandinger, og 0,2 volumprosent i gassblandinger for
 - i) stoffer som utgjør en helse- eller en miljøfare i henhold til rådsdirektiv 67/548/EØF og stoffer som utgjør en helse- eller miljøfare i henhold til forordning (EF) nr. 1272/2008, forutsatt at opplysninger som er i samsvar med klassifiseringskriteriene i nevnte forordning, er gjort tilgjengelig for leverandøren av stoffblandingen, eller
 - ii) stoffer for hvilke det er fastsatt fellesskapsgrenseverdier for eksponering på arbeidsplassen,
 - b) 0,1 vektprosent for stoffer som er persistente, bioakkumulerende og giftige i samsvar med kriteriene fastsatt i vedlegg XIII, svært persistente og svært bioakkumulerende i samsvar med kriteriene fastsatt i vedlegg XIII, eller som er oppført på listen opprettet i samsvar med artikkel 59 nr. 1 av andre årsaker enn farene nevnt i bokstav a).
- 3.2.3. For stoffene i underavsnitt 3.2 angis klassifiseringen av stoffet, herunder farebetegnelse, farekode(r) og R-setninger, i samsvar med rådsdirektiv 67/548/EØF. Klassifiseringen av stoffet i henhold til forordning (EF) nr. 1272/2008, herunder den eller de fareklassene og kategorikodene som er angitt i tabell 1.1 i vedlegg VI til nevnte forordning, samt de faresetningene som er angitt i samsvar med stoffenes fysiske samt helse- og miljøfarer, skal også angis, forutsatt at opplysninger som er i samsvar med klassifiseringskriteriene i nevnte forordning, er gjort tilgjengelig for leverandøren av stoffblandingen. Den fullstendige teksten til faresetningene og R-setningene trenger ikke å tas med i dette avsnittet, det er tilstrekkelig å oppgi kodene. Dersom den fullstendige teksten ikke er tatt med, skal det vises til avsnitt 16, som skal inneholde den fullstendige teksten til hver relevante faresetning og R-setning. Dersom stoffet ikke oppfyller klassifiseringskriteriene, skal årsaken til at stoffet er oppført i underavsnitt 3.2, oppgis, for eksempel «uklassifisert vPvB-stoff» eller «stoff med fellesskapsgrenseverdi for eksponering på arbeidsplassen».
- 3.2.4. For stoffene angitt i underavsnitt 3.2 skal navnet og, om tilgjengelig, registreringsnummeret, som tildelt i henhold til artikkel 20 nr. 3 i denne forordning, oppgis.
- Uten at det berører etterfølgende brukeres plikter som fastsatt i artikkel 39 i denne forordning, kan leverandøren av stoffblandingen sløfe den delen av registreringsnummeret som gjelder den enkelte registrant i en felles innsendelse, forutsatt at:
- a) den nevnte leverandøren tar ansvaret for på anmodning å oppgi det fullstendige registreringsnummeret for håndhevingsformål, eller, dersom leverandøren ikke har tilgang til det fullstendige registreringsnummeret, å videresende anmodningen til sin leverandør i samsvar med bokstav b), og

- b) den nevnte leverandøren oppgir det fullstendige registreringsnummeret til den myndigheten i medlemsstaten som er ansvarlig for håndhevingen (heretter kalt «håndhevingsmyndigheten») innen sju dager etter at anmodningen er mottatt, enten direkte fra håndhevingsmyndigheten, eller videresendt fra leverandørens mottaker, eller, dersom leverandøren ikke har tilgang til det fullstendige registreringsnummeret, videresender anmodningen til sin leverandør innen sju dager etter at anmodningen er mottatt, og samtidig underretter håndhevingsmyndigheten.

EF-nummeret, om tilgjengelig, skal oppgis i samsvar med forordning (EF) nr. 1272/2008. CAS-nummeret, om tilgjengelig, og IUPAC-navnet, om tilgjengelig, kan også oppgis.

For stoffer som er angitt i dette underavsnittet ved hjelp av et alternativt kjemisk navn i samsvar med artikkel 15 i direktiv 1999/45/EF eller artikkel 24 i forordning (EF) nr. 1272/2008, er registreringsnummeret, EF-nummeret og andre nøyaktige kjemiske identifikatorer ikke nødvendig.

4. **AVSNITT 4: Førstehjelpstiltak**

I dette avsnittet i sikkerhetsdatabladet skal førstehjelp beskrives på en slik måte at den kan forstås og gis av en person uten opplæring, uten bruk av avansert utstyr og uten tilgang på et stort utvalg av legemidler. Dersom legehjelp er nødvendig, skal dette framgå av veiledningen, herunder hvor raskt denne skal gis.

4.1. **Beskrivelse av førstehjelpstiltak**

- 4.1.1. Førstehjelpsinstrukser skal inndeles etter relevante eksponeringsveier. Underavsnitt skal brukes til å angi framgangsmåte for hver eksponeringsvei, som f.eks. innånding, hudkontakt, øyekontakt og inntak gjennom munnen.

- 4.1.2. Råd skal gis med hensyn til om:

- a) øyeblikkelig legehjelp er nødvendig, og om forsinkede virkninger kan ventes etter eksponering,
- b) flytting av den eksponerte personen til et sted med frisk luft anbefales,
- c) det anbefales at klær og sko fjernes fra personen og behandles, og
- d) personlig verneutstyr for førstehjelpspersoner anbefales.

4.2. **De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede**

Det skal gis kortfattede opplysninger om de viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede, fra eksponeringen.

4.3. **Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig**

Om nødvendig skal det gis opplysninger om klinisk prøving og legetilsyn med hensyn til forsinkede virkninger og særlige opplysninger om antidoter (dersom de er kjent) og kontraindikasjoner.

For noen stoffer eller stoffblandinger kan det være viktig å understreke at særlige midler for å gi særskilt og øyeblikkelig behandling må være tilgjengelige på arbeidsplassen.

5. **AVSNITT 5: Brannsløkkingsstiltak**

I dette avsnittet i sikkerhetsdatabladet beskrives kravene til sløkking av en brann som er forårsaket av stoffet eller stoffblandingen, eller som oppstår i nærheten av dem.

5.1. **Slokkingsmidler**

Egnede slokkingsmidler:

Det skal gis opplysninger om egnede slokkingsmidler.

Ueguede slokkingsmidler:

Det skal angis om noen slokkingsmidler er uegnet for en særskilt situasjon som omfatter stoffet eller stoffblandingen.

5.2. **Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen**

Det skal opplyses om farer som kan oppstå i forbindelse med stoffet eller stoffblandingen, som f.eks. farlige forbrenningsprodukter som dannes når stoffet eller stoffblandingen brenner, som f.eks. «kan utvikle giftig karbonmonoksid ved brann» eller «utvikler svovel- og nitrogenoksider ved forbrenning».

5.3. **Råd til brannmannskaper**

Det skal gis råd om alle vernetiltak som treffes i forbindelse med brannslukkingen, som f.eks. «beholdere skal avkjøles med vannsprøyting», og om særlig verneutstyr for brannmannskaper, som f.eks. støvler, kjeledresser, hansker, vernemasker for øyne og ansikt og luftforsynt åndedrettsvern.

6. **AVSNITT 6: Tiltak ved utilsiktet utslipp**

I dette avsnittet i sikkerhetsdatabladet beskrives anbefalinger om hensiktsmessige tiltak mot spill, lekkasjer eller utslipp, for å hindre skadevirkninger på personer, eiendom eller miljøet, eller redusere slike skadevirkninger til et minimum. Det skal skilles mellom tiltak mot store og små utslipp når utslippsmengden har en betydelig innvirkning på faren. Dersom framgangsmåtene for oppsamling og gjenvinning tyder på at det er nødvendig med forskjellige metoder, skal disse angis i sikkerhetsdatabladet.

6.1. **Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner**

6.1.1. *For personell som ikke er nødpersonell*

Det skal gis råd med hensyn til utilsiktet spill og utslipp av stoffet eller stoffblandingen, som f.eks.:

- a) bruk av egnet verneutstyr (herunder personlig verneutstyr som nevnt i avsnitt 8 i sikkerhetsdatabladet) for å hindre eventuelle forurensningsskader på hud, øyne og klær,
- b) fjerning av tennkilder, tilgang til tilstrekkelig ventilasjon, kontroll med støv, og
- c) nødrutiner, som f.eks. behovet for å evakuere fareområdet eller for å rådspørre en sakkyndig.

6.1.2. *For nødhjelpspersonell*

Det skal gis råd med hensyn til hensiktsmessig materiale i personlig vernetøy (som f.eks. «hensiktsmessig: butylen», «ikke hensiktsmessig: PVC»).

6.2. **Forsiktighetsregler med hensyn til miljø**

Det skal gis råd om eventuelle miljømessige forsiktighetsregler med hensyn til utilsiktet spill og utslipp av stoffet eller stoffblandingen, som f.eks. at spill og utslipp skal holdes borte fra avløp, overflatevann og grunnvann.

6.3. **Metoder og materialer for oppsamling og rensing**

6.3.1. Det skal gis hensiktsmessige råd om hvordan spill skal behandles. Hensiktsmessige oppsamlingsteknikker kan omfatte hver av følgende teknikker:

- a) inndemming, tildekking av avløp,
- b) tetting.

6.3.2. Det skal gis hensiktsmessige råd om opprensning etter et spill. Hensiktsmessige oppsamlingsteknikker kan omfatte hver av følgende teknikker:

- a) nøytralisering,
- b) dekontaminering,
- c) adsorpsjon,
- d) rensing,
- e) oppsuging,
- f) utstyr som kreves til oppsamling/rensing (omfatter om nødvendig bruk av gnistfritt verktøy og utstyr).

6.3.3. Alle andre opplysninger om spill og utslipp skal gis, herunder råd om uhensiktsmessige oppsamlings- og rensingsteknikker, som f.eks. uttrykk som «må aldri benyttes ...».

6.4. **Henvising til andre avsnitt**

Om nødvendig skal det vises til avsnitt 8 og 13.

7. **AVSNITT 7: Håndtering og lagring**

I dette avsnittet i sikkerhetsdatabladet gis råd om sikker håndtering. Det skal legges vekt på hensiktsmessige forsiktighetsregler for de anvendelsene som er nevnt i underavsnitt 1.2, og på de unike egenskapene stoffet eller stoffblandingen har.

Opplysningene i dette avsnittet i sikkerhetsdatabladet gjelder vern av menneskers helse og miljøet samt sikkerhet. De skal hjelpe arbeidsgiveren å utarbeide hensiktsmessige arbeidsmetoder og organisatoriske tiltak i henhold til artikkel 5 i direktiv 98/24/EF og artikkel 5 i europaparlaments- og rådsdirektiv 2004/37/EF.

Dersom det kreves en rapport om kjemikaliesikkerhet, skal opplysningene i dette avsnittet i sikkerhetsdatabladet være i samsvar med de identifiserte bruksområdene i rapporten om kjemikaliesikkerhet og med eksponeringsscenariene for risikohåndtering fra den nevnte rapporten, som angitt i vedlegget til sikkerhetsdatabladet.

I tillegg til opplysningene i dette avsnittet finnes det relevante opplysninger også i avsnitt 8.

7.1. **Forsiktighetsregler for sikker håndtering**

7.1.1. Anbefalingene skal spesifiseres med sikte på å:

- a) muliggjøre sikker håndtering av stoffet eller stoffblandingen, som f.eks. oppsamling og tiltak for å hindre brann samt aerosol- og støvdanning,
- b) hindre håndtering av uforenlige stoffer eller stoffblandinger, og
- c) redusere utslipp av stoffet eller stoffblandingen til miljøet, som f.eks. å unngå spill og holde det borte fra avløp.

7.1.2. Det skal gis råd om allmenn yrkeshygiene, som f.eks.:

- a) ikke spise, drikke og røyke på arbeidsplasser,
- b) vaske hendene etter bruk, og
- c) ta av seg forurensede klær og forurenset verneutstyr før spisesteder inntas.

7.2. **Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter**

Rådet som gis, skal være i samsvar med de fysiske og kjemiske egenskapene beskrevet i avsnitt 9 i sikkerhetsdatabladet. Dersom det er relevant, skal det gis råd om særlige lagringskrav, herunder:

- a) Hvordan håndtere risikoer i forbindelse med:
 - i) eksplosjonsfarlige omgivelser,
 - ii) etsning,
 - iii) antennelighetsfarer,
 - iv) uforenlige stoffer eller stoffblandinger,
 - v) fordamping og
 - vi) mulige tennkilder (herunder elektrisk utstyr).
- b) Hvordan begrense og overvåke virkningene av:
 - i) værforhold,
 - ii) omgivelsestrykk,
 - iii) temperatur,
 - iv) sollys,
 - v) fuktighet og
 - vi) vibrasjon.

- c) Hvordan opprettholde stoffets eller stoffblandingens integritet ved bruk av:
 - i) stabilisatorer og
 - ii) antioksidanter.
- d) Andre råd, herunder:
 - i) krav til ventilasjon,
 - ii) særskilt utforming av lagringsrom eller oppbevaringsbeholdere (herunder ytre tetningsvegger og ventilasjon),
 - iii) mengdebegrensninger under lagring (om relevant) og
 - iv) egnet emballasje.

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

For stoffer og stoffblandinger som er beregnet for en eller flere særlige sluttanvendelser, skal det utarbeides detaljerte og funksjonelle anbefalinger om de identifiserte bruksområdene som er nevnt i underavsnitt 1.2. Dersom et eksponeringsscenario vedlegges, skal det vises til scenariet eller til opplysningene som kreves i underavsnitt 7.1 og 7.2. Dersom en aktør i forsyningskjeden har gjort en vurdering av stoffblandingens kjemiske sikkerhet, er det tilstrekkelig at sikkerhetsdatabladet og eksponeringsscenariene er i samsvar med rapporten om kjemikaliesikkerhet for stoffblandingen, i stedet for med rapportene om kjemikaliesikkerhet for hvert av stoffene i stoffblandingen. Dersom en bransje- eller sektorspesifikk veiledning er tilgjengelig, kan det gjøres en detaljert henvisning til den (med kilde og utstedelsesdato).

8. AVSNITT 8: Eksponeringskontroll/personbeskyttelse

I dette avsnittet i sikkerhetsdatabladet beskrives gjeldende grenseverdier for eksponering på arbeidsplassen og nødvendige risikohåndteringstiltak.

Dersom det kreves en rapport om kjemikaliesikkerhet, skal opplysningene i dette avsnittet i sikkerhetsdatabladet være i samsvar med de identifiserte bruksområdene i rapporten om kjemikaliesikkerhet og med eksponeringsscenariene for risikohåndtering fra den nevnte rapporten, som angitt i vedlegget til sikkerhetsdatabladet.

8.1. Kontrollparametere

- 8.1.1. Dersom de er tilgjengelige, skal følgende nasjonale grenseverdier som for tiden er gjeldende i den medlemsstaten der sikkerhetsdatabladet utgis, herunder det rettslige grunnlaget for hver av dem, oppgis for stoffet, eller for hvert av stoffene i stoffblandingen. Når grenseverdier for eksponering på arbeidsplassen oppgis, skal den kjemiske identiteten angitt i avsnitt 3 benyttes.
 - 8.1.1.1. de nasjonale grenseverdiene for eksponering på arbeidsplassen som tilsvarer Fellesskapets grenseverdier for eksponering på arbeidsplassen i samsvar med direktiv 98/24/EF, herunder eventuelle betegnelser, som angitt i artikkel 2 nr. 1 i kommisjonsbeslutning 95/320/EF⁽¹⁾,
 - 8.1.1.2. de nasjonale grenseverdiene for eksponering på arbeidsplassen som tilsvarer Fellesskapets grenseverdier i samsvar med direktiv 2004/37/EF, herunder eventuelle betegnelser, som angitt i artikkel 2 nr. 1 i kommisjonsbeslutning 95/320/EF,
 - 8.1.1.3. eventuelle andre nasjonale grenseverdier for eksponering på arbeidsplassen,
 - 8.1.1.4. de nasjonale biologiske grenseverdiene som tilsvarer Fellesskapets biologiske grenseverdier i samsvar med direktiv 98/24/EF, herunder eventuelle betegnelser, som angitt i artikkel 2 nr. 1 i kommisjonsbeslutning 95/320/EF,
 - 8.1.1.5. eventuelle andre nasjonale biologiske grenseverdier.
- 8.1.2. Opplysninger om gjeldende anbefalte overvåkingsordninger skal minst gis for de mest relevante stoffene.
- 8.1.3. Dersom luftforurensende stoffer dannes når stoffet eller stoffblandingen brukes etter hensikten, skal gjeldende grenseverdier for eksponering på arbeidsplassen og/eller gjeldende biologiske grenseverdier for de nevnte stoffene eller stoffblandingen også oppgis.

⁽¹⁾ EFT L 188 av 9.8.1995, s. 14.

8.1.4. Dersom det kreves en rapport om kjemikaliesikkerhet, eller dersom et avledet nivå uten virkning (DNEL) som nevnt i avsnitt 1.4 i vedlegg I eller en beregnet konsentrasjon uten virkning (PNEC) som nevnt i avsnitt 3.3 i vedlegg I er tilgjengelig, skal de relevante DNEL-ene og PNEC-ene for stoffet angis for eksponeringsscenarioene fra rapporten om kjemikaliesikkerhet, som angitt i vedlegget til sikkerhetsdatabladet.

8.1.5. Dersom en metode for tiltaksrettet risikovurdering brukes for å ta beslutninger om risikohåndteringstiltak for særlige bruksområder, skal det gis tilstrekkelige opplysninger for å muliggjøre en effektiv risikohåndtering. Sammenhengen for og begrensningen av den særlige anbefalingen for tiltaksrettet risikovurdering skal klargjøres.

8.2. Eksponeringskontroll

Nødvendige opplysninger i henhold til dette underavsnittet skal gis, med mindre et eksponeringsscenario med de nevnte opplysningene vedlegges sikkerhetsdatabladet.

Dersom leverandøren har unnlatt å gjennomføre et forsøk i henhold til avsnitt 3 i vedlegg XI, skal de særlige bruksvilkårene som er brukt som begrunnelse for å unnlate å gjøre forsøk, angis.

Dersom et stoff er registrert som et isolert mellomprodukt (som blir på produksjonsstedet eller som transporteres), skal leverandøren angi at dette sikkerhetsdatabladet er i samsvar med de særlige vilkårene som er brukt som begrunnelse for registreringen i samsvar med artikkel 17 eller 18.

8.2.1. Hensiktsmessige tekniske kontrolltiltak

I beskrivelsen av hensiktsmessige tiltak for å kontrollere eksponeringen skal det vises til den eller de identifiserte bruksområdene for stoffet eller stoffblandingen som er angitt i underavsnitt 1.2. Disse opplysningene skal være tilstrekkelige til at arbeidsgiveren om nødvendig skal kunne vurdere risikoen for arbeidstakernes helse og sikkerhet som følge av tilstedeværelsen av stoffet eller stoffblandingen i samsvar med artikkel 4-6 i direktiv 98/24/EF samt i samsvar med artikkel 3-5 i direktiv 2004/37/EF.

Disse opplysningene skal supplere det som allerede er angitt i avsnitt 7.

8.2.2. Individuelle vernetiltak, som f.eks. personlig verneutstyr

8.2.2.1. Opplysningene om bruk av personlig verneutstyr skal være forenlig med god yrkeshygienisk praksis og i samsvar med andre kontrolltiltak, herunder tekniske kontrolltiltak, ventilasjon og isolasjon. Om nødvendig skal det vises til avsnitt 5 for råd om personlig verneutstyr mot brann/kjemikalier.

8.2.2.2. Med henvisning til relevante CEN-standarder, samtidig som det tas hensyn til rådsdirektiv 89/686/EØF⁽¹⁾, skal det gis detaljerte opplysninger om hva slags utstyr som gir en tilstrekkelig og passende beskyttelse, herunder:

a) Vern av øyne/ansikt

Typen verneutstyr som kreves for øyne/ansikt, skal spesifiseres på grunnlag av faren forbundet med stoffet eller stoffblandingen og risikoen for kontakt, som f.eks. vernebriller eller visir.

b) Hudvern

i) Håndvern

Typen hansker som skal brukes ved håndtering av stoffet eller stoffblandingen, skal spesifiseres klart på grunnlag av faren forbundet med stoffet eller stoffblandingen og risikoen for kontakt, og med tanke på hudeksponeringens omfang og varighet, herunder:

— materialets type og tykkelse,

— de typiske eller minste gjennomtrengningstidene for hanskematerialet.

Om nødvendig skal eventuelle tilleggstiltak for håndvern angis.

ii) Andre

Dersom det er nødvendig å beskytte en annen kroppsdel enn hendene, skal typen av og kvaliteten på det nødvendige verneutstyret spesifiseres, som f.eks. vernehansker, støvler, kroppsdress, på grunnlag av farene forbundet med stoffet eller stoffblandingen og risikoen for kontakt.

Om nødvendig skal eventuelle ytterligere tiltak for hudvern og særlige hygienetiltak angis.

⁽¹⁾ EFT L 399 av 30.12.1989, s. 18.

c) Åndedrettsvern

For gasser, damp, tåke eller støv skal typen verneutstyr som skal brukes, spesifiseres på grunnlag av faren og på grunnlag av risikoen for eksponering, herunder luftrensende åndedrettsvern, samtidig som egnet luftrensingselement (patron eller beholder), passende partikkelfiltre og masker, eller luftforsynt åndedrettsvern, skal spesifiseres.

d) Varmefarer

Ved spesifisering av verneutstyr som skal bæres på grunn av materialer som utgjør en varmemefare, skal det tas særlig hensyn til hvordan det personlige verneutstyret er utformet.

8.2.3. *Begrensning og overvåking av miljøeksponeringen*

Angi alle opplysninger som kreves for at arbeidsgiveren skal oppfylle sine forpliktelser i henhold til Fellesskapets miljøvernregler.

Dersom det kreves en rapport om kjemikaliesikkerhet, skal det gis et sammendrag av de risikohåndteringstiltakene for eksponeringsscenariene nevnt i vedlegget til sikkerhetsdatabladet som muliggjør en tilstrekkelig begrensning og overvåking av miljøets eksponering for stoffet.

9. **AVSNITT 9: Fysiske og kjemiske egenskaper**

I dette avsnittet i sikkerhetsdatabladet beskrives de empiriske dataene for stoffet eller stoffblandingen, dersom det er relevant. Opplysningene i dette avsnittet skal være i samsvar med opplysningene som gis i registreringen og/eller i rapporten om kjemikaliesikkerhet dersom dette kreves, og med klassifiseringen av stoffet eller stoffblandingen.

9.1. **Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper**

Følgende egenskaper skal klart angis og eventuelt inneholde en henvisning til de forsøksmetodene som er brukt, og en angivelse av hensiktsmessige måleenheter og/eller referansevilkår. Dersom det er relevant for tolkningen av tallverdien, skal bestemmelsesmetoden også angis (for eksempel flammepunktmetoden, åpen/lukket digel-metoden):

a) Utseende:

Stoffets eller stoffblandings fysiske tilstand (fast stoff [herunder hensiktsmessige og tilgjengelige sikkerhetsopplysninger om granulometri og spesifikt overflateareal dersom dette ikke allerede er angitt annetsteds i dette sikkerhetsdatabladet], væske, gass) og farge ved levering skal angis.

b) Lukt:

Dersom lukten er merkbar, skal det gis en kort beskrivelse av den.

c) Luktterskel

d) pH-verdi:

Stoffets eller stoffblandings pH-verdi ved levering eller pH-verdien til en vandig løsning skal angis. I sistnevnte tilfelle skal konsentrasjonen oppgis.

e) Smeltepunkt/frysepunkt

f) Startkokepunkt og kokeområde

g) Flammepunkt

h) Fordampingshastighet

i) Antennelighet (fast stoff, gass)

j) Øvre/nedre antennelighets- eller eksplosjonsgrense

k) Damptrykk

l) Damptetthet

m) Relativ tetthet

n) Løselighet(er)

o) Fordelingskoeffisient; n-oktanol/vann

p) Selvantennelsestemperatur

q) Nedbrytningstemperatur

- r) Viskositet
- s) Eksplosjonsegenskaper
- t) Oksidasjonsegenskaper

Dersom det fastslås at en bestemt egenskap ikke gjelder, eller dersom opplysninger om en bestemt egenskap ikke er tilgjengelige, skal årsakene til dette oppgis.

For å gjøre det mulig å treffe egnede kontrolltiltak, skal alle relevante opplysninger om stoffet eller stoffblandingen gis. Opplysningene i dette avsnittet skal være i samsvar med opplysningene som er gitt ved registreringen, dersom en slik kreves.

I tilfelle av en stoffblending, skal det klart angis hvilket stoff i stoffblandingen dataene gjelder for, med mindre de gjelder for hele stoffblandingen.

9.2. Andre opplysninger

Andre fysiske og kjemiske parametere skal angis når det er nødvendig, som f.eks. blandbarhet, fettløselighet (løsemiddel – oljen skal spesifiseres), ledningsevne eller gassgruppe. Det skal gis hensiktsmessige og tilgjengelige sikkerhetsopplysninger om redokspotensial, potensial for danning av radikaler og fotokatalytiske egenskaper.

10. AVSNITT 10: Stabilitet og reaktivitet

I dette avsnittet i sikkerhetsdatabladet beskrives stoffets eller stoffblandings stabilitet og muligheten for at farlige reaksjoner kan inntreffe under visse bruksvilkår samt ved utslipp i miljøet, herunder en henvisning til de forsøksmetodene som er brukt, dersom det er nødvendig. Dersom det fastslås at en bestemt egenskap ikke gjelder, eller dersom opplysninger om en bestemt egenskap ikke er tilgjengelige, skal årsakene til dette oppgis.

10.1. Reaktivitet

10.1.1. Stoffets eller stoffblandings reaktivetsfarer skal beskrives. Særlige forsøksdata skal gis for stoffet eller stoffblandingen som helhet, dersom de er tilgjengelige. Opplysningene kan imidlertid også bygge på generelle data for den klassen eller familien som stoffet eller stoffblandingen tilhører, dersom slike data i tilstrekkelig grad representerer den forventede faren ved stoffet eller stoffblandingen.

10.1.2. Dersom data for stoffblandingen ikke er tilgjengelig, skal det gis opplysninger om stoffene i stoffblandingen. Ved bestemmelse av uforenlighet, skal de stoffene, beholderne og forurensningene som stoffet eller stoffblandingen kan bli utsatt for under transport, lagring og bruk, vurderes.

10.2. Kjemisk stabilitet

Det skal angis om stoffet er stabilt/ustabilt eller stoffblandingen stabil/ustabil under normale og forventede omgivelsesforhold med hensyn til temperatur og trykk i forbindelse med lagring og håndtering. Eventuelle stabilisatorer som brukes, eller som kan bli nødt til å brukes for å opprettholde stoffets eller stoffblandings kjemiske stabilitet, skal beskrives. Den sikkerhetsmessige betydningen av eventuelle endringer i stoffets eller stoffblandings fysiske utseende skal angis.

10.3. Mulighet for farlige reaksjoner

Dersom det er relevant, skal det fastslås om stoffet eller stoffblandingen vil reagere eller polymerisere, og på den måten slippe ut trykk eller avgi varme, eller skape andre farlige situasjoner. Forholdene som kan forårsake de farlige situasjonene, skal beskrives.

10.4. Forhold som skal unngås

Forhold som f.eks. temperatur, trykk, lys, støt, statisk elektrisitet, vibrasjoner eller andre fysiske belastninger som kan føre til farlige situasjoner, skal angis, og det skal eventuelt lages en kort beskrivelse av tiltak som må treffes for å håndtere risikoer forbundet med slike farer.

10.5. Uforenlige materialer

Familier av stoffer eller stoffblandinger eller særlige stoffer, som f.eks. vann, luft, syrer, baser, oksiderende agenser som stoffet eller stoffblandingen kan tenkes å reagere med slik at det oppstår en farlig situasjon (som en eksplosjon, et utslipp av giftige eller brannfarlige materialer, eller en avgivelse av sterk varme) skal angis, eventuelt med en kort beskrivelse av tiltak som må treffes for å håndtere risikoer forbundet med slike farer.

- 10.6. **Farlige nedbrytingsprodukter**
- Kjente farlige nedbrytingsprodukter, og slike som med rimelighet kan forventes å bli dannet som et resultat av bruk, lagring, spill og oppvarming, skal angis. Farlige forbrenningsprodukter skal tas med i avsnitt 5 i sikkerhetsdatabladet.
11. **AVSNITT 11: Toksikologiske opplysninger**
- Dette avsnittet i sikkerhetsdatabladet er hovedsakelig beregnet på medisinsk personell, kvalifiserte arbeidsmedisinere innen helse og sikkerhet samt toksikologer. Det skal gis en kort, men fullstendig og omfattende beskrivelse av de ulike toksikologiske (helsemessige) virkningene og de tilgjengelige dataene som brukes for å identifisere de nevnte virkningene, herunder eventuelt opplysninger om toksikokinetikk, stoffskifte og spredning. Opplysningene i dette avsnittet skal være i samsvar med opplysningene som gis i registreringen og/eller i rapporten om kjemikaliesikkerhet dersom dette kreves, og med klassifiseringen av stoffet eller stoffblandingen.
- 11.1. **Opplysninger om toksikologiske virkninger**
- 11.1.1. *Stoffer*
- 11.1.1.1. De relevante fareklassene som det skal gis opplysninger om, er:
- akutt giftighet,
 - hudetsning/hudirritasjon,
 - alvorlig øyeskade/øyeirritasjon,
 - sensibilisering ved innånding eller hudkontakt,
 - arvestoffskadelig virkning på kjønnseller,
 - kreftframkallende egenskap,
 - reproduksjonstoksisitet,
 - STOT — enkelteksponering,
 - STOT — gjentatt eksponering,
 - aspirasjonsfare.
- 11.1.1.2. For registreringspliktige stoffer skal det gis korte sammendrag av opplysningene som stammer fra anvendelsen av vedlegg VII-XI, herunder eventuelt en henvisning til de forsøksmetodene som er brukt. For registreringspliktige stoffer skal opplysningene også omfatte resultatet av sammenligningen av de tilgjengelige dataene med kriteriene angitt i forordning (EF) nr. 1272/2008 for CMR, kategori 1A og 1B, i henhold til punkt 1.3.1 i vedlegg I til denne forordning.
- 11.1.2. *Stoffblandinger*
- 11.1.2.1. De relevante virkningene som det skal gis opplysninger om, er:
- akutt giftighet,
 - irritasjon,
 - etsning,
 - sensibilisering,
 - toksisitet ved gjentatt dosering,
 - kreftframkallende egenskap,
 - arvestoffskadelighet,
 - reproduksjonstoksisitet.
- 11.1.2.2. For de helsemessige virkningene av kreftframkallende egenskaper, arvestoffskadelighet og reproduksjonstoksisitet, skal klassifiseringen for en gitt helsemessig virkning på grunnlag av den konvensjonelle metoden beskrevet i artikkel 6 nr. 1 bokstav a) i direktiv 1999/45/EF angis, samtidig som det skal gis relevante opplysninger om stoffene oppført i avsnitt 3.

- 11.1.2.3. For andre helsevirkninger, dersom en stoffblanding ikke er blitt prøvet som en helhet for en gitt helsevirkning, skal det gis relevante opplysninger om den nevnte helsevirkningen med hensyn til stoffer oppført i avsnitt 3, dersom det er relevant.
- 11.1.3. Det skal gis opplysninger om hver fareklasse, inndeling eller virkning. Dersom det fastslås at stoffet eller stoffblandingen ikke er klassifisert for en bestemt fareklasse, inndeling eller virkning, skal det klart angis i sikkerhetsdatabladet om dette skyldes mangel på data, manglende tekniske muligheter til å innhente data, data som mangler beviskraft eller data hvis beviskraft ikke er tilstrekkelig for klassifisering, men likevel utilstrekkelige med tanke på klassifisering; i sistnevnte tilfelle skal sikkerhetsdatabladet inneholde opplysningen «basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.»
- 11.1.4. De dataene som tas med i dette underavsnittet, skal gjelde stoffet eller stoffblandingen slik det/den bringes i omsetning. Dersom de er tilgjengelige, skal de relevante toksikologiske egenskapene til de farlige stoffene i en stoffblanding også angis, som f.eks. LD50, anslåtte verdier for akutt giftighet eller LC50.
- 11.1.5. Dersom det finnes en stor mengde forsøksdata om stoffet eller stoffblandingen, kan det være nødvendig å lage et sammendrag av resultatene fra de kritiske undersøkelsene, f.eks. på grunnlag av eksponeringsvei.
- 11.1.6. Dersom klassifiseringskriteriene for en bestemt fareklasse ikke er oppfylt, skal det gis opplysninger som underbygger denne konklusjonen.
- 11.1.7. *Opplysninger om sannsynlige eksponeringsveier*
- Det skal gis opplysninger om sannsynlige eksponeringsveier og virkningene av stoffet eller stoffblandingen via hver tenkelige eksponeringsvei, dvs. ved inntak gjennom munnen (svelging), innånding eller opptak gjennom huden/øyekontakt. Dersom helsevirkningene ikke er kjent, skal dette fastslås.
- 11.1.8. *Symptomer med hensyn til fysiske, kjemiske og toksikologiske egenskaper*
- Mulige helseskadelige virkninger og symptomer forbundet med eksponering for stoffet eller stoffblandingen og deres bestanddeler eller kjente biprodukter skal beskrives. Tilgjengelige opplysninger om symptomene med hensyn til stoffets eller stoffblandings fysiske, kjemiske og toksikologiske egenskaper etter eksponering skal gis. De første symptomene på lav eksponering og fram til konsekvensene av høy eksponering skal beskrives, som f.eks.: «Hodepine og svimmelhet med påfølgende besvimelse eller bevisstløshet kan oppstå. Høye doser kan føre til koma og død».
- 11.1.9. *Forsinkede og umiddelbare virkninger samt kroniske virkninger som følge av kortsiktig og langsiktig eksponering*
- Det skal gis opplysninger om hvorvidt det kan forventes forsinkede eller umiddelbare virkninger etter kortsiktig og langsiktig eksponering. Det skal også gis opplysninger om akutte og kroniske helsevirkninger med hensyn til menneskelig eksponering for stoffet eller stoffblandingen. Dersom opplysninger fra mennesker ikke er tilgjengelige, skal det lages et sammendrag av opplysninger om dyr, samtidig som arten spesifiseres klart. Det skal angis om toksikologiske data er basert på opplysninger fra mennesker eller på opplysninger om dyr.
- 11.1.10. *Virkninger som gjensidig påvirker hverandre*
- Opplysninger om gjensidige påvirkninger skal tas med dersom de er relevante og tilgjengelige.
- 11.1.11. *Mangel på visse data*
- Det kan tenkes at det ikke alltid er mulig å innhente opplysninger om farene ved et stoff eller en stoffblanding. Dersom data om det særlige stoffet eller den særlige stoffblandingen ikke er tilgjengelig, kan data om tilsvarende stoffer eller stoffblandinger brukes dersom det er hensiktsmessig, forutsatt at det relevante tilsvarende stoffet eller den relevante tilsvarende stoffblandingen angis. Dersom særlige data ikke brukes, eller dersom data ikke er tilgjengelig, skal dette klart angis.
- 11.1.12. *Opplysninger om stoffblanding/stoff*
- 11.1.12.1. Stoffene i en stoffblanding kan påvirke hverandre gjensidig i kroppen og føre til ulike opptaks-, stoffskifte- og utskillingshastigheter. Dette kan føre til at de toksiske virkningene endres og at stoffblandingsens samlede giftighet kan være forskjellig fra giftigheten til stoffene den inneholder. Det skal tas hensyn til dette når det gis toksikologiske opplysninger i dette avsnittet i sikkerhetsdatabladet.

- 11.1.12.2. Klassifisering av stoffblandinger som kreftframkallende, arvestoffskadelige eller reproduksjonstoksiske skal angis på grunnlag av tilgjengelige opplysninger om stoffene i stoffblandingen. For andre helsevirkninger må det vurderes om konsentrasjonen av hvert stoff er tilstrekkelig til å bidra til stoffblandings samlede helsemessige virkninger. Opplysningene om toksiske virkninger skal gis for hvert stoff, unntatt i følgende tilfeller:
- a) dersom opplysningene gjentas, skal de bare føres opp én gang for stoffblandingen som helhet, som f.eks. når to stoffer fører til både oppkast og diaré,
 - b) dersom det er usannsynlig at de nevnte virkningene vil inntreffe ved de konsentrasjonene som forekommer, som f.eks. når et svakt irriterende stoff fortynnes til en konsentrasjon som ligger under et visst nivå i en ikke-irriterende løsning,
 - c) dersom opplysninger om gjensidige påvirkninger mellom stoffer i en stoffblanding ikke er tilgjengelige, skal det ikke gjøres antakelser, men hvert stoffs helsevirkninger skal i stedet angis separat.

11.1.13. *Andre opplysninger*

Andre relevante opplysninger om helseskadelige virkninger skal tas med selv om det ikke er nødvendig med hensyn til klassifiseringskriteriene.

12. **AVSNITT 12: Økologiske opplysninger**

I dette avsnittet i sikkerhetsdatabladet beskrives de opplysningene som gis for å vurdere de miljømessige virkningene av stoffet eller stoffblandingen når det/den slippes ut i miljøet. I underavsnitt 12.1-12.6 i sikkerhetsdatabladet skal det gis et kort sammendrag av dataene, herunder relevante forsøksdata dersom de er tilgjengelige, og med en klar angivelse av arter, medier og enheter samt varigheten av forsøkene og forholdene de gjennomføres under. Disse opplysningene kan være til hjelp ved håndtering av spill, vurdering av avfallsbehandling, kontroll av utslipp, tiltak ved utilsiktet utslipp og ved transport. Dersom det fastslås at en bestemt egenskap ikke gjelder, eller dersom opplysninger om en bestemt egenskap ikke er tilgjengelige, skal årsakene til dette angis.

Dersom de er tilgjengelige og relevante, skal opplysninger om bioakkumulering, persistens og nedbrytbarhet gis for hvert relevante stoff i stoffblandingen. Opplysninger skal også gis for farlige omdanningsprodukter som oppstår som følge av nedbryting av stoffer og stoffblandinger.

Opplysningene i dette avsnittet skal være i samsvar med opplysningene som gis i registreringen og/eller i rapporten om kjemikaliesikkerhet dersom dette kreves, og med klassifiseringen av stoffet eller stoffblandingen.

12.1. **Giftighet**

Opplysninger om giftighet, med bruk av data fra undersøkelser av vann- og/eller landorganismer, skal gis når de er tilgjengelige. Opplysningene skal omfatte tilgjengelige data om giftighet i vann, både akutt og kronisk, for fisk, krepsdyr, alger og andre vannplanter. Dessuten skal toksisitetsdata for mikro- og makroorganismer i jorden og andre miljømessig relevante organismer som fugler, bier og planter inkluderes når de er tilgjengelige. Dersom stoffet eller stoffblandingen har hemmende virkninger på mikroorganismers aktivitet, skal mulig virkning på renseanlegg nevnes.

For registreringspliktige stoffer skal det gis sammendrag av opplysninger utledet av anvendelsen av vedlegg VII-XI.

12.2. **Persistens og nedbrytbarhet**

Persistens og nedbrytbarhet er den evnen stoffet eller de relevante stoffene i en stoffblanding har med hensyn til å bli nedbrutt i miljøet, enten gjennom biologisk nedbryting eller andre prosesser, som f.eks. oksidasjon eller hydrolyse. Relevante prøvingsresultater for å vurdere persistens og nedbrytbarhet skal gis når de er tilgjengelige. Dersom det vises til halveringstider for nedbryting, skal det angis om de nevnte halveringstidene gjelder mineralisering eller primær nedbryting. Nedbrytingspotensialet til stoffet eller til en stoffblandings relevante bestanddeler i renseanlegg skal også nevnes.

Dersom de er tilgjengelige og relevante, skal de nevnte opplysningene gis for hvert enkelt stoff i stoffblandingen som kreves oppført i avsnitt 3 i sikkerhetsdatabladet.

12.3. Bioakkumuleringsevne

Bioakkumuleringsevnen er evnen stoffet eller visse stoffer i en stoffblanding har til å oppsamles i biota og til slutt passere gjennom næringskjeden. Relevante prøvingsresultater for å vurdere bioakkumuleringsevnen skal oppgis. Dette skal omfatte henvisning til Kow-verdien (fordelingskoeffisienten oktanol/vann og BCF (bioakkumuleringsfaktoren), dersom de er tilgjengelige.

Dersom de er tilgjengelige og relevante, skal de nevnte opplysningene gis for hvert enkelt stoff i stoffblandingen som kreves oppført i avsnitt 3 i sikkerhetsdatabladet.

12.4. Mobilitet i jord

Mobilitet i jord er evnen stoffet eller bestanddelene i en stoffblanding har til å bevege seg til grunnvannet eller til en viss avstand fra utslippsstedet ved hjelp av naturlige krefter dersom de slippes ut i miljøet. Opplysninger om evnen til mobilitet i jord skal angis dersom de er tilgjengelige. Opplysninger om mobilitet kan bestemmes på grunnlag av relevante mobilitetsdata, som f.eks. adsorpsjons- eller utlekkingsundersøkelser, kjent eller forventet spredning til deler av miljøet, eller overflatespenning. Koc-verdier kan for eksempel beregnes på grunnlag av fordelingskoeffisienter for oktanol/vann (Kow). Utlekking og mobilitet kan beregnes på grunnlag av modeller.

Dersom de er tilgjengelige og relevante, skal de nevnte opplysningene gis for hvert enkelt stoff i stoffblandingen som kreves oppført i avsnitt 3 i sikkerhetsdatabladet.

Dersom forsøksdata er tilgjengelig, skal de nevnte dataene generelt gis forrang framfor modeller og beregninger.

12.5. Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

Dersom det kreves en rapport om kjemikaliesikkerhet, skal resultatene av PBT- og vPvB-vurderingen som angitt i rapporten om kjemikaliesikkerhet, oppgis.

12.6. Andre skadevirkninger

Opplysninger om andre skadevirkninger på miljøet skal tas med dersom de er tilgjengelige, som f.eks. skjebne i miljøet (eksponering), potensial for fotokjemisk ozondanning, nedbryting av ozonlaget, hormonforstyrrende virkninger og/eller global oppvarming.

13. AVSNITT 13: Disponering

Dette avsnittet i sikkerhetsdatabladet inneholder opplysninger om egnet avfallshåndtering av stoffet eller stoffblandingen og/eller deres beholdere for å gjøre det lettere å avgjøre hvilke muligheter som foreligger med hensyn til sikker og miljømessig foretrukket avfallshåndtering i samsvar med kravene i europaparlaments- og rådsdirektiv 2008/98/EF ⁽¹⁾ i den medlemsstaten der sikkerhetsdatabladet utgis. Opplysninger som er relevante for sikkerheten til avfallshåndteringspersonell, skal utfylle opplysningene i avsnitt 8.

Dersom det kreves en rapport om kjemikaliesikkerhet, og dersom en analyse av avfallsstadiet er gjennomført, skal opplysningene om avfallshåndteringstiltakene være forenlige med de identifiserte bruksområdene i rapporten om kjemikaliesikkerhet og med eksponeringsscenariene fra den nevnte rapporten, som angitt i vedlegget til sikkerhetsdatabladet.

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

- a) Avfallsbehandlingsbeholdere og -metoder skal spesifiseres sammen med de hensiktsmessige avfallsbehandlingsmetodene for både stoffet eller stoffblandingen og eventuell forurenset emballasje (for eksempel forbrenning, gjenvinning, deponering).
- b) Fysiske/kjemiske egenskaper som kan påvirke avfallsbehandlingsløsningene, skal angis.
- c) Tømming i avløp skal frarådes.
- d) Om nødvendig skal eventuelle særlige forsiktighetsregler for alle anbefalte avfallsbehandlingsløsninger identifiseres.

⁽¹⁾ EUT L 312 av 22.11.2008, s. 3.

Det skal vises til alle relevante fellesskapsbestemmelser om avfall. I mangel av slike bestemmelser skal det vises til eventuelle gjeldende nasjonale eller regionale bestemmelser.

14. **AVSNITT 14: Transportopplysninger**

Dette avsnittet i sikkerhetsdatabladet inneholder grunnleggende opplysninger om klassifisering i forbindelse med transport/forsendelse av stoffer eller stoffblandinger nevnt i avsnitt 1 på vei, med jernbane, til sjøs, på innlands vannveier eller med fly. Dersom opplysningene ikke er tilgjengelige eller relevante, skal dette angis.

Dersom det er relevant, skal det gis opplysninger om transportklassifisering for hver av FNs modellbestemmelser: Den europeiske avtale om internasjonal veitransport av farlig gods (ADR)⁽¹⁾, reglement for internasjonal jernbanetransport av farlig gods (RID)⁽²⁾, Den europeiske avtale om internasjonal transport av farlig gods på innlands vannveier (ADN)⁽³⁾, alle tre gjennomført ved europaparlaments- og rådsdirektiv 2008/68/EF om landtransport av farlig gods⁽⁴⁾, den internasjonale kodeks for transport av farlig last til sjøs (IMDG-kodeksen)⁽⁵⁾ (sjøtransport), og teknisk veiledning om sikker lufttransport av farlig gods (ICAO)⁽⁶⁾ (fly).

14.1. **FN-nummer**

FN-nummeret (dvs. bokstavene «UN» etterfulgt av stoffets, stoffblandingens eller produktets fire-sifrede identifikasjonsnummer i FNs modellbestemmelser) skal angis.

14.2. **FN-forsendelsesnavn**

FN-forsendelsesnavnet i FNs modellbestemmelser skal angis, med mindre det er brukt som produktidentifikator i underavsnitt 1.1.

14.3. **Transportfareklasse(r)**

Stoffets eller stoffblandingens transportfareklasse (og sekundærfarer) i henhold til den hovedfare de utgjør i samsvar med FNs modellbestemmelser skal angis.

14.4. **Emballasjegruppe**

Emballasjegruppenummeret i FNs modellbestemmelser skal angis dersom det er relevant. Emballasjegruppenummeret tildeles visse stoffer i samsvar med stoffenes faregrad.

14.5. **Miljøfarer**

Det skal angis om stoffet eller stoffblandingen er miljøfarlig i henhold til kriteriene i FNs modellbestemmelser (som uttrykt i IMDG-kodeksen, ADR, RID og ADN) og/eller er et havforurensende stoff i henhold til IMDG-kodeksen. Dersom stoffet eller stoffblandingen er godkjent for eller beregnet på transport på innlands vannveier i tankfartøyer, skal det angis om stoffet/blandingen er miljøfarlig i tankfartøyer bare i henhold til ADN.

14.6. **Særlige forsiktighetsregler for brukeren**

Det skal gis opplysninger om eventuelle særlige forsiktighetsregler som en bruker bør eller skal overholde eller kjenne til, i forbindelse med transport eller befordring enten innenfor eller utenfor sitt område.

14.7. **Bulktransport i henhold til vedlegg II i MARPOL 73/78 og IBC-regelverket**

Dette underavsnittet kommer bare til anvendelse når last skal transporteres i bulk i henhold til følgende regelverk utgitt av Den internasjonale maritime organisasjon (IMO): Vedlegg II til Den internasjonale konvensjon om hindring av forurensning fra skip, 1973, som endret ved protokollen av 1978 (MARPOL 73/78)⁽⁷⁾ og det internasjonale regelverket for bygging og utrustning av skip som transporterer farlige kjemikalier i bulk (IBC-regelverket)⁽⁸⁾.

⁽¹⁾ De forente nasjoners økonomiske kommisjon for Europa. Versjonen gjelder fra og med 1. januar 2009, ISBN-978-92-1-139131-2.

⁽²⁾ Vedlegg 1 til tillegg B (ensartede regler om avtalen om internasjonal transport av gods med jernbane) i Overenskomst om internasjonal jernbanetrafikk. Versjonen trer i kraft fra og med 1. januar 2009.

⁽³⁾ Versjonen revidert 1. januar 2007.

⁽⁴⁾ EUT L 260 av 30.9.2008, s. 1.

⁽⁵⁾ Den internasjonale sjøfartsorganisasjon, 2006-utgaven, ISBN 978-92-8001-4214-3.

⁽⁶⁾ IATA, 2007-2008-utgaven.

⁽⁷⁾ MARPOL 73/78 – konsolidert utgave 2006, London, IMO 2007, ISBN 978-92-801-4216-7.

⁽⁸⁾ IBC-regelverket, 2007-utgaven, London, IMO 2007, ISBN 978-92-801-4226-6.

Produktnavnet skal angis (dersom det er forskjellig fra navnet i underavsnitt 1.1) som påkrevd i forsendelsesdokumentet og i samsvar med navnet som er brukt i listene over produktnavn angitt i kapittel 17 eller 18 i IBC-regelverket, eller i siste utgave av rundskrivet MEPC.2/Circular fra IMOs komité for vern av havmiljøet⁽¹⁾. Skipstype som kreves og forurensningsklasse, skal angis.

15. **AVSNITT 15: Opplysninger om bestemmelser**

Dette avsnittet i sikkerhetsdatabladet inneholder opplysninger om de andre bestemmelsene om stoffet eller stoffblandingen som ikke allerede er angitt i sikkerhetsdatabladet (som f.eks. om stoffet eller stoffblandingen er underlagt europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 2037/2000 av 29. juni 2000 om stoffer som bryter ned ozonlaget ⁽²⁾, europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 850/2004 av 29. april 2004 om persistente organiske forbindelser og om endring av direktiv 79/117/EØF⁽³⁾ eller europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 689/2008 av 17. juni 2008 om eksport og import av farlige kjemikalier⁽⁴⁾).

15.1. **Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen**

Det bør gis opplysninger om relevante fellesskapsbestemmelser om sikkerhet, helse og miljø (f.eks. Seveso-klassen / navngitte stoffer i vedlegg I til rådsdirektiv 96/82/EF⁽⁵⁾) eller nasjonale opplysninger om stoffets eller stoffblandings rettslige status (herunder stoffer i stoffblandingen), samt råd om tiltak som mottakeren bør iverksette som et resultat av de nevnte bestemmelsene. Dersom det er relevant, skal den nasjonale lovgivningen i de medlemsstatene som gjennomfører de nevnte bestemmelsene, og alle andre relevante nasjonale tiltak, nevnes. Dersom stoffet eller stoffblandingen nevnt i dette sikkerhetsdatabladet er underlagt særlige bestemmelser på fellesskapsplan med hensyn til vern av menneskers helse eller miljøet (f.eks. tillatelser gitt i henhold til avdeling VII eller begrensninger i henhold til avdeling VIII), skal disse bestemmelsene angis.

15.2. **Vurdering av kjemikaliesikkerhet**

Det skal angis om leverandøren har gjennomført en vurdering av kjemikaliesikkerhet for stoffet eller stoffblandingen.

16. **AVSNITT 16: Andre opplysninger**

I dette avsnittet beskrives opplysninger som er relevante for utarbeiding av sikkerhetsdatabladet. Avsnittet inneholder andre opplysninger som ikke er tatt med i avsnitt 1-15, herunder opplysninger om revisjon av sikkerhetsdatabladet, som f.eks.:

- a) Dersom et sikkerhetsdatablad er revidert, en klar angivelse av hvor endringer er gjort i forhold til den forrige versjonen, med mindre slike opplysninger er gitt andre steder i sikkerhetsdatabladet, og i tillegg en forklaring på endringene dersom det er nødvendig. Leverandører av et stoff eller en stoffblanding skal til enhver tid ha tilgjengelig en forklaring på endringene og utlevere den på anmodning.
- b) En nøkkel til eller tegnforklaring på forkortelser og akronymer som er brukt i sikkerhetsdatabladet.
- c) Viktige litteraturhenvisninger og datakilder.
- d) Dersom det dreier seg om stoffblandinger, en angivelse av hvilken av metodene for vurdering av opplysninger nevnt i artikkel 9 i forordning (EF) nr. 1272/2008 som er brukt i forbindelse med klassifiseringen.
- e) En liste over relevante R-setninger, faresetninger og/eller sikkerhetssetninger. Fullstendig tekst til alle setningene skrives her dersom dette ikke er gjort i avsnitt 2-15.
- f) Råd om alle former for hensiktsmessig opplæring for arbeidstakere for å sikre vern av menneskers helse og miljøet.

Dersom en leverandør av en stoffblanding i samsvar med artikkel 31 nr. 10 velger å identifisere og opplyse om klassifiseringen som er nødvendig fra og med 1. juni 2015, før den brukes til klassifisering og merking av emballasjen, kan leverandøren angi den nevnte klassifiseringen i dette avsnitt.

⁽¹⁾ MEPC.2/Circular, Provisional categorization of liquid substances, versjon 14, som trådte i kraft 1. januar 2009.

⁽²⁾ EFT L 244 av 29.9.2000, s. 1.

⁽³⁾ EUT L 158 av 30.4.2004, s. 7.

⁽⁴⁾ EUT L 204 av 31.7.2008, s. 1.

⁽⁵⁾ EFT L 10 av 14.1.1997, s. 13.

DEL B

Sikkerhetsdatabladet skal inneholde følgende 16 overskrifter i samsvar med artikkel 31 nr. 6, i tillegg til de underavsnittene som også er angitt, unntatt avsnitt 3, der det bare er nødvendig å ta med enten underavsnitt 3.1 eller 3.2:

AVSNITT 1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET/STOFFBLANDINGEN OG AV SELSKAPET/FORETAKET

- 1.1. Produktidentifikator
- 1.2. Identifiserte relevante bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som det advares mot
- 1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet
- 1.4. Nødtelefonnummer

AVSNITT 2: FAREIDENTIFIKASJON

- 2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen
- 2.2. Merkingselementer
- 2.3. Andre farer

AVSNITT 3: SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

- 3.1. Stoffer
- 3.2. Stoffblandinger

AVSNITT 4: FØRSTEHJELPSTILTAK

- 4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak
- 4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede
- 4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

AVSNITT 5: BRANNSLOKKINGSTILTAK

- 5.1. Slokkingsmidler
- 5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen
- 5.3. Råd til brannmannskaper

AVSNITT 6: TILTAK VED UTILSIKTET UTSLIPP

- 6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner
- 6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø
- 6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing
- 6.4. Henvisning til andre avsnitt

AVSNITT 7: HÅNDBLING OG LAGRING

- 7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering
- 7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter
- 7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

AVSNITT 8: EKSPONERINGSKONTROLL/PERSONBESKYTTELSE

- 8.1. Kontrollparametere
- 8.2. Eksponeringskontroll

AVSNITT 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

- 9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper
- 9.2. Andre opplysninger

AVSNITT 10: STABILITET OG REAKTIVITET

- 10.1. Reaktivitet
- 10.2. Kjemisk stabilitet
- 10.3. Mulighet for farlige reaksjoner
- 10.4. Forhold som skal unngås
- 10.5. Uforenlige materialer
- 10.6. Farlige nedbrytingsprodukter

AVSNITT 11: TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

- 11.1. Opplysninger om toksikologiske virkninger

AVSNITT 12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

- 12.1. Giftighet
- 12.2. Persistens og nedbrytbarhet
- 12.3. Bioakkumuleringsevne
- 12.4. Mobilitet i jord
- 12.5. Resultater av PBT- og vPvB-vurdering
- 12.6. Andre skadevirkninger

AVSNITT 13: DISPONERING

- 13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

AVSNITT 14: TRANSPORTOPPLYSNINGER

- 14.1. FN-nummer
- 14.2. FN-forsendelsesnavn
- 14.3. Transportfareklasse(r)
- 14.4. Emballasjegruppe
- 14.5. Miljøfarer
- 14.6. Særlige forsiktighetsregler for brukeren
- 14.7. Bulktransport i henhold til vedlegg II i MARPOL 73/78 og IBC-regelverket

AVSNITT 15: OPPLYSNINGER OM BESTEMMELSER

- 15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen
- 15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

AVSNITT 16: ANDRE OPPLYSNINGER»

VEDLEGG II

«VEDLEGG II

KRAV TIL UTARBEIDING AV SIKKERHETSATABLAD

DEL A

0.1. Innledning

0.1.1. I dette vedlegget fastsettes de kravene leverandøren skal oppfylle ved utarbeiding av et sikkerhetsdatablad for et stoff eller en stoffblanding i samsvar med artikkel 31.

0.1.2. Opplysningene i sikkerhetsdatabladet skal være i samsvar med opplysningene i rapporten om kjemikaliesikkerhet, dersom en slik rapport kreves. Dersom det er utarbeidet en rapport om kjemikaliesikkerhet, skal den eller de relevante eksponeringsscenariene angis i et vedlegg til sikkerhetsdatabladet.

0.2. Generelle krav til utarbeiding av et sikkerhetsdatablad

0.2.1. Sikkerhetsdatabladet skal sette brukerne i stand til å ta de nødvendige forholdsregler med hensyn til vern av menneskers helse og sikkerhet på arbeidsplassen samt vern av miljøet. Den som utarbeider sikkerhetsdatabladet, skal sørge for at leserne informeres om farene forbundet med et stoff eller en stoffblanding og gi opplysninger om sikker lagring, håndtering og disponering av stoffet eller stoffblandingen.

0.2.2. Opplysningene i sikkerhetsdatabladene skal også oppfylle kravene fastsatt i rådsdirektiv 98/24/EF. Sikkerhetsdatabladet skal særlig gjøre det mulig for arbeidsgiverne å avgjøre om det finnes noen farlige kjemiske agenser på arbeidsplassen, og å vurdere enhver risiko for arbeidstakernes helse og sikkerhet som følge av bruken av dem.

0.2.3. Opplysningene i sikkerhetsdatabladet skal være klart og konsist formulert. Sikkerhetsdatabladet skal utarbeides av en kvalifisert person, som skal ta hensyn til særlige behov og kunnskaper hos brukerne i den grad disse er kjent. Leverandører av stoffer og stoffblandinger skal sørge for at de nevnte kvalifiserte personer har fått hensiktsmessig opplæring, herunder oppfriskningskurs.

0.2.4. Språket som brukes i sikkerhetsdatabladet, skal være enkelt, klart og presist, og uten sjargong, akronymer og forkortelser. Uttrykk som «kan være farlig», «ingen helsevirkninger», «sikker under de fleste bruksvilkår» eller «ufarlig», eller eventuelle andre uttrykk som angir at stoffet eller stoffblandingen ikke er farlig, eller andre uttrykk som ikke er forenlige med klassifiseringen av stoffet eller stoffblandingen, skal ikke benyttes.

0.2.5. Datoen for utarbeiding av sikkerhetsdatabladet skal angis på første side. Når et sikkerhetsdatablad er revidert, og den nye, reviderte versjonen sendes til mottakerne, skal leseren gjøres oppmerksom på endringene i avsnitt 16 i sikkerhetsdatabladet, med mindre endringene er angitt andre steder. I så fall skal utstedelsesdato, uttrykt som «Revidert: (dato)» samt versjonsnummer, revisjonsnummer, endringsdato eller en annen angivelse av hvilken versjon som erstattes, angis på første side.

0.3. Sikkerhetsdatabladets format

0.3.1. Et sikkerhetsdatablad har ikke noen bestemt lengde. Lengden på sikkerhetsdatabladet skal stå i et rimelig forhold til faren forbundet med stoffet eller stoffblandingen og tilgjengelige opplysninger.

0.3.2. Alle sidene i et sikkerhetsdatablad, herunder eventuelle vedlegg, skal nummereres og skal inneholde en angivelse av enten sikkerhetsdatabladets lengde (som f.eks. «side 1 av 3») eller en angivelse av om det er en etterfølgende side (som f.eks. «Fortsetter neste side» eller «Slutt på sikkerhetsdatabladet»).

0.4. Sikkerhetsdatabladets innhold

Opplysningene som kreves i dette vedlegg, skal om nødvendig, og dersom de er tilgjengelige, tas med i sikkerhetsdatabladet i de aktuelle underavsnittene fastsatt i del B. Sikkerhetsdatabladet skal ikke inneholde tomme underavsnitt.

0.5. Andre krav til opplysninger

Med tanke på de mange ulike egenskapene stoffer og stoffblandinger har, kan det i noen tilfeller være nødvendig å ta med relevante og tilgjengelige tilleggsopplysninger i de relevante underavsnittene.

0.6. Enheter

Måleenhetene fastsatt i rådsdirektiv 80/181/EØF⁽¹⁾ skal benyttes.

0.7. Særlige tilfeller

Sikkerhetsdatablader kreves også for de særlige tilfellene angitt i nr. 1.3 i vedlegg I til forordning (EF) nr. 1272/2008, som det foreligger merkingsunntak for.

1. AVSNITT 1: Identifikasjon av stoffet/stoffblandingen og av selskapet/foretaket

I dette avsnittet angis bestemmelser om hvordan stoffet eller stoffblandingen skal identifiseres og hvordan de identifiserte relevante bruksområdene, navnet på leverandøren av stoffet eller stoffblandingen og leverandørens kontaktopplysninger, herunder en kontakt i nødtilfeller, skal angis i sikkerhetsdatabladet.

1.1. Produktidentifikator

Produktidentifikatoren skal angis i samsvar med artikkel 18 nr. 2 i forordning (EF) nr. 1272/2008 for et stoff og i samsvar med artikkel 18 nr. 3 bokstav a) i forordning (EF) nr. 1272/2008 for en stoffblanding og slik det er angitt på merkingen på det eller de offisielle språkene i den eller de medlemsstatene der stoffet eller stoffblandingen bringes i omsetning, med mindre den eller de berørte medlemsstatene fastsetter noe annet.

For registreringspliktige stoffer skal produktidentifikatoren være i samsvar med den som oppgis ved registreringen, og registreringsnummeret tildelt i henhold til artikkel 20 nr. 3 i denne forordning skal også angis.

Uten at det berører etterfølgende brukers plikter som fastsatt i artikkel 39 i denne forordning, kan en leverandør, dersom leverandøren er en distributør eller en etterfølgende bruker, sløyfe den delen av registreringsnummeret som gjelder den enkelte registrant i en felles innsendelse, forutsatt at:

- a) den nevnte leverandøren tar ansvaret for på anmodning å oppgi det fullstendige registreringsnummeret for håndhevingsformål, eller, dersom leverandøren ikke har tilgang til det fullstendige registreringsnummeret, å videresende anmodningen til sin leverandør i samsvar med bokstav b), og
- b) den nevnte leverandøren oppgir det fullstendige registreringsnummeret til den myndigheten i medlemsstaten som er ansvarlig for håndhevingen (heretter kalt «håndhevingsmyndigheten») innen sju dager etter at anmodningen er mottatt, enten direkte fra håndhevingsmyndigheten, eller videresendt fra leverandørens mottaker, eller, dersom leverandøren ikke har tilgang til det fullstendige registreringsnummeret, videresender anmodningen til sin leverandør innen sju dager etter at anmodningen er mottatt, og samtidig underretter håndhevingsmyndigheten.

Et enkelt sikkerhetsdatablad kan omfatte mer enn ett stoff eller én stoffblanding dersom opplysningene i sikkerhetsdatabladet oppfyller kravene i dette vedlegg for hvert av de nevnte stoffene eller hver av de nevnte stoffblandingene.

Andre identifikasjonsmåter

Andre navn eller synonymer som benyttes i merkingen av stoffet eller stoffblandingen, eller som er allment kjent, som f.eks. alternative navn og numre, selskapets produktkoder eller andre entydige identifikatorer, kan angis.

1.2. Identifiserte relevante bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som det advares mot

De identifiserte bruksområdene som er relevante for mottakeren eller mottakerne av stoffet eller stoffblandingen, skal minst angis. Dette gjøres i form av en kort beskrivelse av stoffets eller stoffblandings funksjon, som f.eks. «flammehemmende», «antioksidierende».

De bruksområdene som leverandøren advarer mot, og hvorfor, skal om nødvendig angis. Listen behøver ikke være uttømmende.

Dersom det kreves en rapport om kjemikaliesikkerhet, skal opplysningene i dette underavsnittet i sikkerhetsdatabladet være i samsvar med de identifiserte bruksområdene i rapporten om kjemikaliesikkerhet og med eksponeringsscenarioene fra den nevnte rapporten, som angitt i vedlegget til sikkerhetsdatabladet.

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Leverandøren, enten det er framstilleren, importøren, enerepresentanten, den etterfølgende brukeren eller distributøren, skal angis. Leverandørens fullstendige adresse og telefonnummer skal oppgis, samt en e-postadresse til en kvalifisert person som er ansvarlig for sikkerhetsdatabladet.

⁽¹⁾ EFT L 39 av 15.2.1980, s. 40.

I tillegg, dersom leverandøren ikke er representert i den medlemsstaten der stoffet eller stoffblandingen bringes i omsetning, og leverandøren har utpekt en ansvarlig person for den nevnte medlemsstaten, skal fullstendig adresse og telefonnummer til den ansvarlige personen oppgis.

For registranter skal opplysningene være i samsvar med opplysningene gitt om framstilleren eller importøren ved registreringen.

Dersom enerepresentant er utpekt, kan opplysninger om framstiller eller tilvirker utenfor Fellesskapet også oppgis.

1.4. **Nødtelefonnummer**

Det skal gis henvisning til opplysninger om nødmeldingstjenester. Dersom det finnes et offisielt rådgivende organ i medlemsstaten der stoffet eller stoffblandingen bringes i omsetning (f.eks. et organ med ansvar for å ta imot helseopplysninger som nevnt i artikkel 45 i forordning (EF) nr. 1272/2008, er det tilstrekkelig å oppgi det nevnte organets telefonnummer. Dersom slike tjenester av ulike årsaker har begrenset tilgjengelighet, f.eks. med hensyn til åpningstider eller hvilken type opplysninger som gis, skal dette klart angis.

2. **AVSNITT 2: Fareidentifikasjon**

I dette avsnittet i sikkerhetsdatabladet beskrives farene ved stoffet eller stoffblandingen og nødvendige advarsler forbundet med de nevnte farene.

2.1. **Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen**

Den klassifiseringen av stoffet eller stoffblandingen som følger av anvendelsen av klassifiseringsreglene i forordning (EF) nr. 1272/2008, skal angis. Dersom leverandøren har meldt inn opplysninger om stoffet til klassifiserings- og merkingsfortegnelsen i samsvar med artikkel 40 i forordning (EF) nr. 1272/2008, skal klassifiseringen angitt i sikkerhetsdatabladet være den samme som klassifiseringen i den nevnte meldingen.

Dersom stoffblandingen ikke oppfyller kriteriene for klassifisering i samsvar med forordning 1272/2008/EF, skal dette klart angis.

Opplysninger om stoffene i stoffblandingen skal angis i underavsnitt 3.2.

Dersom klassifiseringen, herunder faresetningene, ikke er fullstendig beskrevet, skal det vises til avsnitt 16, der den fullstendige teksten for hver klassifisering, herunder hver faresetning, skal angis.

De viktigste fysisk-kjemiske, helsemessige og miljømessige skadevirkningene skal angis i samsvar med avsnitt 9-12 i sikkerhetsdatabladet på en slik måte at det er mulig for ikke-sakkyndige å identifisere farene knyttet til stoffet eller stoffblandingen.

2.2. **Merkingselementer**

I tilfelle av et stoff, og på grunnlag av klassifiseringen, skal minst følgende elementer som finnes på etiketten i samsvar med forordning (EF) nr. 1272/2008, angis: farepiktogram(mer), varselord, faresetning(er) og sikkerhetssetning(er). Fargepiktogrammet fastsatt i forordning (EF) nr. 1272/2008 kan erstattes av en grafisk gjengivelse av det fullstendige farepiktogrammet i svart og hvitt, eller en grafisk gjengivelse av bare symbolet.

De gjeldende merkingselementene i samsvar med artikkel 25 og artikkel 32 nr. 6 i forordning (EF) nr. 1272/2008 skal angis.

2.3. **Andre farer**

Det skal gis opplysninger om hvorvidt stoffet eller stoffblandingen oppfyller kriteriene for PBT eller vPvB i samsvar med vedlegg XIII.

Det skal gis opplysninger om andre farer som ikke fører til klassifisering, men som kan bidra til de generelle farene ved stoffet eller stoffblandingen, som f.eks. danning av luftforurensende stoffer i forbindelse med herding eller bearbeiding, støvdanning, fare for støveksplasjon, kryss-sensibilisering, kvelningsfare eller forfrysningsfare, stor sannsynlighet for utvikling av lukt eller smak, eller miljøvirkninger, som f.eks. farer for jordorganismer, eller fotokjemisk ozondanningspotensial.

3. **AVSNITT 3: Sammensetning/opplysninger om bestanddeler**

I dette avsnittet i sikkerhetsdatabladet beskrives den kjemiske identiteten til bestanddelen(e) i stoffet eller stoffblandingen, herunder urenheter og stabiliserende tilsetningsstoffer som fastsatt nedenfor. Det skal gis hensiktsmessige og tilgjengelige sikkerhetsopplysninger om overflatekjemi.

3.1. **Stoffer**

Den kjemiske identiteten til stoffets hovedbestanddel skal angis ved å oppgi minst produktidentifikatoren eller en av de andre identifikasjonsmåtene angitt i underavsnitt 1.1.

Den kjemiske identiteten til eventuelle urenheter, stabiliserende tilsetningsstoffer eller andre enkeltbestanddeler enn hovedbestanddelen som selv er klassifisert, og som bidrar til klassifiseringen av stoffet, skal angis på følgende måte:

- a) produktidentifikatoren i samsvar med artikkel 18 nr. 2 i forordning (EF) nr. 1272/2008,
- b) dersom produktidentifikatoren ikke er tilgjengelig, et av de andre navnene (vanlig navn, handelsnavn, forkortelse) eller identifikasjonsnumrene.

Leverandører av stoffer kan i tillegg velge å oppføre alle bestanddeler, herunder ikke-klassifiserte bestanddeler.

Dette underavsnittet kan også brukes til å gi opplysninger om stoffer med flere bestanddeler.

3.2. **Stoffblandinger**

Produktidentifikator, om tilgjengelig, konsentrasjon eller konsentrasjonsområder og klassifiseringer skal minst angis for alle stoffer som er nevnt i punkt 3.2.1 eller 3.2.2. Leverandører av stoffblandinger kan i tillegg velge å oppføre alle stoffer i stoffblandingen, herunder stoffer som ikke oppfyller klassifiseringskriteriene. Disse opplysningene skal sette mottakeren i stand til raskt å identifisere farene ved stoffene i stoffblandingen. Farene ved selve stoffblandingen angis i avsnitt 2.

Konsentrasjonene av stoffene i en stoffblending skal beskrives på en av følgende måter:

- a) nøyaktige masse- eller volumprosent i fallende orden, dersom teknisk mulig,
- b) intervaller av masse- eller volumprosent i fallende orden, dersom teknisk mulig,

Ved bruk av prosentintervaller skal helse- og miljøfarene beskrive virkningene av den høyeste konsentrasjonen av hver bestanddel.

Dersom det finnes opplysninger om virkningene av stoffblandingen som helhet, skal disse opplysningene tas med i avsnitt 2.

Dersom det i henhold til artikkel 15 i direktiv 1999/45/EF eller artikkel 24 i forordning (EF) nr. 1272/2008 er tillatt å bruke et alternativt kjemisk navn, skal dette navnet brukes.

3.2.1. For stoffblandinger som oppfyller kriteriene for klassifisering i samsvar med forordning 1272/2008/EF, skal følgende stoffer angis, sammen med konsentrasjonen eller konsentrasjonsintervallet i stoffblandingen:

- a) stoffer som utgjør en helse- eller en miljøfare i henhold til forordning (EF) nr. 1272/2008, dersom de nevnte stoffene finnes i konsentrasjoner lik eller høyere enn den laveste av følgende verdier:
 - ia) de generiske grenseverdiene fastsatt i tabell 1.1 i forordning (EF) nr. 1272/2008,
 - ib) de generiske konsentrasjonsgrensene angitt i del 3-5 i vedlegg I til forordning (EF) nr. 1272/2008 og for aspirasjonsfare (avsnitt 3.10 i vedlegg I til forordning (EF) nr. 1272/2008) $\geq 10\%$.

Liste over fareklasser, farekategorier og konsentrasjonsgrenser (herunder generiske grenseverdier i tabell 1.1 i forordning (EF) nr. 1272/2008 og generiske konsentrasjonsgrenser i del 3-5 i vedlegg I til nevnte forordning) for hvilke et stoff skal oppføres som et stoff i en stoffblanding i underavsnitt 3.2.

1.1. — Fareklasse og farekategori	Konsentrasjonsgrense i %
Akutt giftighet, kategori 1, 2 og 3	≥ 0,1
Akutt giftighet, kategori 4	≥ 1
Hudetsning/hudirritasjon, kategori 1A, 1B, 1C og 2	≥ 1
Alvorlig skade på øyne/øyeirritasjon, kategori 1 og 2	≥ 1
Sensibilisering ved innånding/av huden	≥ 0,1
Arvestoffskadelig virkning på kjønnseller, kategori 1A og 1B	≥ 0,1
Arvestoffskadelig virkning på kjønnseller (kategori 2)	≥ 1
Kreftframkallende, kategori 1A, 1B og 2	≥ 0,1
Reproduksjonstoksisk, kategori 1A, 1B og 2, og virkninger på eller via laktasjon	≥ 0,1
Giftvirkning på bestemte organer (STOT) — enkelteksponering, kategori 1 og 2	≥ 1
Giftvirkning på bestemte organer (STOT) — gjentatt eksponering, kategori 1 og 2	≥ 1
Aspirasjonsfare	≥ 10
Farlig for vannmiljøet — akutt, kategori 1	≥ 0,1
Farlig for vannmiljøet — kronisk, kategori 1	≥ 0,1
Farlig for vannmiljøet — kronisk, kategori 2, 3 og 4	≥ 1
Farlig for ozonlaget	≥ 0,1

- ii) de særlige konsentrasjonsgrensene angitt i del 3 i vedlegg VI til forordning (EF) nr. 1272/2008,
 - iii) dersom en M-faktor er angitt i del 3 i vedlegg VI til forordning (EF) nr. 1272/2008, den generiske grenseverdien i tabell 1.1 i vedlegg I til nevnte forordning, justert ved hjelp av beregningen fastsatt i avsnitt 4.1 i vedlegg I til nevnte forordning,
 - vii) de særlige konsentrasjonsgrensene angitt i klassifiserings- og merkingsfortegnelsen som er opprettet i henhold til forordning (EF) nr. 1272/2008,
 - viii) konsentrasjonsgrensene fastsatt i vedlegg II til forordning (EF) nr. 1272/2008,
 - viiii) dersom en M-faktor er angitt i klassifiserings- og merkingsfortegnelsen opprettet i henhold til forordning (EF) nr. 1272/2008, den generiske grenseverdien i tabell 1.1 i vedlegg I til nevnte forordning, justert ved hjelp av beregningen fastsatt i avsnitt 4.1 i vedlegg I til nevnte forordning.
- b) stoffer for hvilke det er fastsatt fellesskapsgrenseverdier for eksponering på arbeidsplassen, og som ikke allerede er oppført i bokstav a),
- c) stoffer som er persistente, bioakkumulerende og giftige, eller svært persistente og svært bioakkumulerende i samsvar med kriteriene fastsatt i vedlegg XIII, eller stoffer som er oppført på listen opprettet i samsvar med artikkel 59 nr. 1 av andre årsaker enn farene nevnt i bokstav a), dersom konsentrasjonen av et enkeltstoff er lik eller høyere enn 0,1 %.

3.2.2. For stoffblandinger som ikke oppfyller kriteriene for klassifisering i samsvar med forordning (EF) 1272/2008, skal stoffer som finnes i enkeltkonsentrasjoner lik eller høyere enn nedenstående konsentrasjoner, angis sammen med konsentrasjonen eller konsentrasjonsintervallet:

- a) 1 vektprosent i stoffblandinger som ikke er gassblandinger, og 0,2 volumprosent i gassblandinger for
 - i) stoffer som utgjør en helse- eller en miljøfare i henhold til forordning (EF) 1272/2008, eller

- ii) stoffer for hvilke det er fastsatt fellesskapsgrenseverdier for eksponering på arbeidsplassen,
 - b) 0,1 vektprosent for stoffer som er persistente, bioakkumulerende og giftige i samsvar med kriteriene fastsatt i vedlegg XIII, svært persistente og svært bioakkumulerende i samsvar med kriteriene fastsatt i vedlegg XIII, eller som er oppført på listen opprettet i samsvar med artikkel 59 nr. 1 av andre årsaker enn farene nevnt i bokstav a).
- 3.2.3. For stoffene angitt i underavsnitt 3.2 skal stoffets klassifisering i henhold til forordning (EF) nr. 1272/2008, herunder fareklassen(e) og kategorikoden(e) angitt i tabell 1.1 i vedlegg VI til nevnte forordning samt faresetningene angitt i samsvar med stoffenes fysiske farer og farer for menneskers helse og miljøet, angis. Den fullstendige teksten til faresetningene trenger ikke å tas med i dette avsnittet, det er tilstrekkelig å oppgi kodene. Dersom den fullstendige teksten ikke er tatt med, skal det vises til avsnitt 16, som skal inneholde den fullstendige teksten til hver relevante faresetning. Dersom stoffet ikke oppfyller klassifiseringskriteriene, skal årsaken til at stoffet er oppført i underavsnitt 3.2, oppgis, for eksempel «uklassifisert vPvB-stoff» eller «stoff med fellesskapsgrenseverdi for eksponering på arbeidsplassen».
- 3.2.4. For stoffene angitt i underavsnitt 3.2 skal navnet og, om tilgjengelig, registreringsnummeret, som tildelt i henhold til artikkel 20 nr. 3 i denne forordning, oppgis.

Uten at det berører etterfølgende brukers plikter som fastsatt i artikkel 39 i denne forordning, kan leverandøren av stoffblandingen sløyfe den delen av registreringsnummeret som gjelder den enkelte registrant i en felles innsendelse, forutsatt at:

- a) den nevnte leverandøren tar ansvaret for på anmodning å oppgi det fullstendige registreringsnummeret for håndhevingsformål, eller, dersom leverandøren ikke har tilgang til det fullstendige registreringsnummeret, å videresende anmodningen til sin leverandør i samsvar med bokstav b), og
- b) den nevnte leverandøren oppgir det fullstendige registreringsnummeret til den myndigheten i medlemsstaten som er ansvarlig for håndhevingen (heretter kalt «håndhevingsmyndigheten») innen sju dager etter at anmodningen er mottatt, enten direkte fra håndhevingsmyndigheten, eller videresendt fra leverandørens mottaker, eller, dersom leverandøren ikke har tilgang til det fullstendige registreringsnummeret, videresender anmodningen til sin leverandør innen sju dager etter at anmodningen er mottatt, og samtidig underretter håndhevingsmyndigheten.

EF-nummeret, om tilgjengelig, skal oppgis i samsvar med forordning (EF) nr. 1272/2008. CAS-nummeret, om tilgjengelig, og IUPAC-navnet, om tilgjengelig, kan også oppgis.

For stoffer som er angitt i dette underavsnittet ved hjelp av et alternativt kjemisk navn i samsvar med artikkel 15 i direktiv 1999/45/EF eller artikkel 24 i forordning (EF) nr. 1272/2008, er registreringsnummeret, EF-nummeret og andre nøyaktige kjemiske identifikatorer ikke nødvendig.

4. **AVSNITT 4: Førstehjelpstiltak**

I dette avsnittet i sikkerhetsdatabladet skal førstehjelp beskrives på en slik måte at den kan forstås og gis av en person uten opplæring, uten bruk av avansert utstyr og uten tilgang på et stort utvalg av legemidler. Dersom legehjelp er nødvendig, skal dette framgå av veiledningen, herunder hvor raskt denne skal gis.

4.1. **Beskrivelse av førstehjelpstiltak**

- 4.1.1. Førstehjelpsinstruksjoner skal inndeles etter relevante eksponeringsveier. Underavsnitt skal brukes til å angi framgangsmåte for hver eksponeringsvei, som f.eks. innånding, hudkontakt, øyekontakt og inntak gjennom munnen.
- 4.1.2. Råd skal gis med hensyn til om:
 - a) øyeblikkelig legehjelp er nødvendig, og om forsinkede virkninger kan ventes etter eksponering,
 - b) flytting av den eksponerte personen til et sted med frisk luft anbefales,
 - c) det anbefales at klær og sko fjernes fra personen og behandles, og
 - d) personlig verneutstyr for førstehjelpspersoner anbefales.

4.2. **De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede**

Det skal gis kortfattede opplysninger om de viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede, fra eksponeringen.

4.3. **Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig**

Om nødvendig skal det gis opplysninger om klinisk prøving og legetilsyn med hensyn til forsinkede virkninger og særlige opplysninger om antidoter (dersom de er kjent) og kontraindikasjoner.

For noen stoffer eller stoffblandinger kan det være viktig å understreke at særlige midler for å gi særskilt og øyeblikkelig behandling må være tilgjengelige på arbeidsplassen.

5. **AVSNITT 5: Brannslukkingstiltak**

I dette avsnittet i sikkerhetsdatabladet beskrives kravene til slokking av en brann som er forårsaket av stoffet eller stoffblandingen, eller som oppstår i nærheten av dem.

5.1. **Slokkingsmidler**

Egnede slokkingsmidler:

Det skal gis opplysninger om egnede slokkingsmidler.

Ueguede slokkingsmidler:

Det skal angis om noen slokkingsmidler er uegnet for en særskilt situasjon som omfatter stoffet eller stoffblandingen.

5.2. **Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen**

Det skal opplyses om farer som kan oppstå i forbindelse med stoffet eller stoffblandingen, som f.eks. farlige forbrenningsprodukter som dannes når stoffet eller stoffblandingen brenner, som f.eks. «kan utvikle giftig karbonmonoksid ved brann» eller «utvikler svovel- og nitrogenoksider ved forbrenning».

5.3. **Råd til brannmannskaper**

Det skal gis råd om alle vernetiltak som treffes i forbindelse med brannslukkingen, som f.eks. «beholdere skal avkjøles med vannsprøyting», og om særlig verneutstyr for brannmannskaper, som f.eks. støvler, kjeledresser, hansker, vernemasker for øyne og ansikt og luftforsynt åndedrettsvern.

6. **AVSNITT 6: Tiltak ved utilsiktet utslipp**

I dette avsnittet i sikkerhetsdatabladet beskrives anbefalinger om hensiktsmessige tiltak mot spill, lekkasjer eller utslipp, for å hindre skadevirkninger på personer, eiendom eller miljøet, eller redusere slike skadevirkninger til et minimum. Det skal skilles mellom tiltak mot store og små utslipp når utslippsmengden har en betydelig innvirkning på faren. Dersom framgangsmåtene for oppsamling og gjenvinning tyder på at det er nødvendig med forskjellige metoder, skal disse angis i sikkerhetsdatabladet.

6.1. **Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner**

6.1.1. *For personell som ikke er nødpersonell*

Det skal gis råd med hensyn til utilsiktet spill og utslipp av stoffet eller stoffblandingen, som f.eks.:

- a) bruk av egnet verneutstyr (herunder personlig verneutstyr som nevnt i avsnitt 8 i sikkerhetsdatabladet) for å hindre eventuelle forurensningsskader på hud, øyne og klær,
- b) fjerning av tennkilder, tilgang til tilstrekkelig ventilasjon, kontroll med støv, og
- c) nødrutiner, som f.eks. behovet for å evakuere fareområdet eller for å rådspørre en sakkyndig.

6.1.2. *For nødhjelpspersonell*

Det skal gis råd med hensyn til hensiktsmessig materiale i personlig vernetøy (som f.eks. «hensiktsmessig: butylen», «ikke hensiktsmessig: PVC»).

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Det skal gis råd om eventuelle miljømessige forsiktighetsregler med hensyn til utilsiktet spill og utslipp av stoffet eller stoffblandingen, som f.eks. at spill og utslipp skal holdes borte fra avløp, overflatevann og grunnvann.

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

6.3.1. Det skal gis hensiktsmessige råd om hvordan spill skal behandles. Hensiktsmessige oppsamlingsteknikker kan omfatte hver av følgende teknikker:

- a) inndemming, tildekking av avløp,
- b) tetting.

6.3.2. Det skal gis hensiktsmessige råd om opprensning etter et spill. Hensiktsmessige oppsamlingsteknikker kan omfatte hver av følgende teknikker:

- a) nøytralisering,
- b) dekontaminering,
- c) adsorpsjon,
- d) rensing,
- e) oppsuging,
- f) utstyr som kreves til oppsamling/rensing (omfatter om nødvendig bruk av gnistfritt verktøy og utstyr).

6.3.3. Alle andre opplysninger om spill og utslipp skal gis, herunder råd om uhensiktsmessige oppsamlings- og rensingsteknikker, som f.eks. uttrykk som «må aldri benyttes ...».

6.4. Henvisning til andre avsnitt

Om nødvendig skal det vises til avsnitt 8 og 13.

7. AVSNITT 7: Håndtering og lagring

I dette avsnittet i sikkerhetsdatabladet gis råd om sikker håndtering. Det skal legges vekt på hensiktsmessige forsiktighetsregler for de anvendelsene som er nevnt i underavsnitt 1.2, og på de unike egenskapene stoffet eller stoffblandingen har.

Opplysningene i dette avsnittet i sikkerhetsdatabladet gjelder vern av menneskers helse og miljøet samt sikkerhet. De skal hjelpe arbeidsgiveren å utarbeide hensiktsmessige arbeidsmetoder og organisatoriske tiltak i henhold til artikkel 5 i direktiv 98/24/EF og artikkel 5 i europaparlaments- og rådsdirektiv 2004/37/EF.

Dersom det kreves en rapport om kjemikaliesikkerhet, skal opplysningene i dette avsnittet i sikkerhetsdatabladet være i samsvar med de identifiserte bruksområdene i rapporten om kjemikaliesikkerhet og med eksponeringsscenariene for risikohåndtering fra den nevnte rapporten, som angitt i vedlegget til sikkerhetsdatabladet.

I tillegg til opplysningene i dette avsnittet finnes det relevante opplysninger også i avsnitt 8.

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

7.1.1. Anbefalingene skal spesifiseres med sikte på å:

- a) muliggjøre sikker håndtering av stoffet eller stoffblandingen, som f.eks. oppsamling og tiltak for å hindre brann samt aerosol- og støvdanning,
- b) hindre håndtering av uforenlige stoffer eller stoffblandinger, og
- c) redusere utslipp av stoffet eller stoffblandingen til miljøet, som f.eks. å unngå spill og holde det borte fra avløp.

7.1.2. Det skal gis råd om allmenn yrkeshygiene, som f.eks.:

- a) ikke spise, drikke og røyke på arbeidsplasser,
- b) vaske hendene etter bruk, og
- c) ta av seg forurensede klær og forurenset verneutstyr før spisesteder inntas.

7.2. Villkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Rådet som gis, skal være i samsvar med de fysiske og kjemiske egenskapene beskrevet i avsnitt 9 i sikkerhetsdatabladet. Dersom det er relevant, skal det gis råd om særlige lagringskrav, herunder:

- a) Hvordan håndtere risikoer i forbindelse med:
 - i) eksplosjonsfarlige omgivelser,
 - ii) etsning,
 - iii) antennelighetsfarer,
 - iv) uforenlige stoffer eller stoffblandinger,
 - v) fordamping og
 - vi) mulige tennkilder (herunder elektrisk utstyr).
- b) Hvordan begrense og overvåke virkningene av:
 - i) værforhold,
 - ii) omgivelsestrykk,
 - iii) temperatur,
 - iv) sollys,
 - v) fuktighet og
 - vi) vibrasjon.
- c) Hvordan opprettholde stoffets eller stoffblandings integritet ved bruk av:
 - i) stabilisatorer og
 - ii) antioksidanter.
- d) Andre råd, herunder:
 - i) krav til ventilasjon,
 - ii) særskilt utforming av lagringsrom eller oppbevaringsbeholdere (herunder ytre tetningsvegger og ventilasjon),
 - iii) mengdebegrensninger under lagring (om relevant) og
 - iv) egnet emballasje.

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

For stoffer og stoffblandinger som er beregnet for en eller flere særlige sluttanvendelser, skal det utarbeides detaljerte og funksjonelle anbefalinger om de identifiserte bruksområdene som er nevnt i underavsnitt 1.2. Dersom et eksponeringsscenario vedlegges, skal det vises til scenariet eller til opplysningene som kreves i underavsnitt 7.1 og 7.2. Dersom en aktør i forsyningskjeden har gjort en vurdering av stoffblandings kjemiske sikkerhet, er det tilstrekkelig at sikkerhetsdatabladet og eksponeringsscenariene er i samsvar med rapporten om kjemikaliesikkerhet for stoffblandingen, i stedet for med rapportene om kjemikaliesikkerhet for hvert av stoffene i stoffblandingen. Dersom en bransje- eller sektorspesifikk veiledning er tilgjengelig, kan det gjøres en detaljert henvisning til den (med kilde og utstedelsesdato).

8. AVSNITT 8: Eksponeringskontroll/personbeskyttelse

I dette avsnittet i sikkerhetsdatabladet beskrives gjeldende grenseverdier for eksponering på arbeidsplassen og nødvendige risikohåndteringstiltak.

Dersom det kreves en rapport om kjemikaliesikkerhet, skal opplysningene i dette avsnittet i sikkerhetsdatabladet være i samsvar med de identifiserte bruksområdene i rapporten om kjemikaliesikkerhet og med eksponeringsscenariene for risikohåndtering fra den nevnte rapporten, som angitt i vedlegget til sikkerhetsdatabladet.

8.1. Kontrollparametere

- 8.1.1. Dersom de er tilgjengelige, skal følgende nasjonale grenseverdier som for tiden er gjeldende i den medlemsstaten der sikkerhetsdatabladet utgis, herunder det rettslige grunnlaget for hver av dem, oppgis for stoffet, eller for hvert av stoffene i stoffblandingen. Når grenseverdier for eksponering på arbeidsplassen oppgis, skal den kjemiske identiteten angitt i avsnitt 3 benyttes.
- 8.1.1.1. De nasjonale grenseverdiene for eksponering på arbeidsplassen som tilsvarer Fellesskapets grenseverdier for eksponering på arbeidsplassen i samsvar med direktiv 98/24/EF, herunder eventuelle betegnelser, som angitt i artikkel 2 nr. 1 i kommisjonsbeslutning 95/320/EF⁽¹⁾.
- 8.1.1.2. De nasjonale grenseverdiene for eksponering på arbeidsplassen som tilsvarer Fellesskapets grenseverdier i samsvar med direktiv 2004/37/EF, herunder eventuelle betegnelser, som angitt i artikkel 2 nr. 1 i kommisjonsbeslutning 95/320/EF.
- 8.1.1.3. Eventuelle andre nasjonale grenseverdier for eksponering på arbeidsplassen.
- 8.1.1.4. De nasjonale biologiske grenseverdiene som tilsvarer Fellesskapets biologiske grenseverdier i samsvar med direktiv 98/24/EF, herunder eventuelle betegnelser, som angitt i artikkel 2 nr. 1 i kommisjonsbeslutning 95/320/EF.
- 8.1.1.5. Eventuelle andre nasjonale biologiske grenseverdier.
- 8.1.2. Opplysninger om gjeldende anbefalte overvåkingsordninger skal minst gis for de mest relevante stoffene.
- 8.1.3. Dersom luftforurensende stoffer dannes når stoffet eller stoffblandingen brukes etter hensikten, skal gjeldende grenseverdier for eksponering på arbeidsplassen og/eller gjeldende biologiske grenseverdier for de nevnte stoffene eller stoffblandingen også oppgis.
- 8.1.4. Dersom det kreves en rapport om kjemikaliesikkerhet, eller dersom et avledet nivå uten virkning (DNEL) som nevnt i avsnitt 1.4 i vedlegg I eller en beregnet konsentrasjon uten virkning (PNEC) som nevnt i avsnitt 3.3 i vedlegg I er tilgjengelig, skal de relevante DNEL-ene og PNEC-ene for stoffet angis for eksponeringsscenariene fra rapporten om kjemikaliesikkerhet, som angitt i vedlegget til sikkerhetsdatabladet.
- 8.1.5. Dersom en metode for tiltaksrettet risikovurdering brukes for å ta beslutninger om risikohåndteringstiltak for særlige bruksområder, skal det gis tilstrekkelige opplysninger for å muliggjøre en effektiv risikohåndtering. Sammenhengen for og begrensningen av den særlige anbefalingen for tiltaksrettet risikovurdering skal klargjøres.

8.2. Eksponeringskontroll

Nødvendige opplysninger i henhold til dette underavsnittet skal gis, med mindre et eksponeringsscenario med de nevnte opplysningene vedlegges sikkerhetsdatabladet.

Dersom leverandøren har unnlatt å gjennomføre et forsøk i henhold til avsnitt 3 i vedlegg XI, skal de særlige bruksvilkårene som er brukt som begrunnelse for å unnlate å gjøre forsøk, angis.

Dersom et stoff er registrert som et isolert mellomprodukt (som blir på produksjonsstedet eller som transporteres), skal leverandøren angi at dette sikkerhetsdatabladet er i samsvar med de særlige vilkårene som er brukt som begrunnelse for registreringen i samsvar med artikkel 17 eller 18.

8.2.1. Hensiktsmessige tekniske kontrolltiltak

I beskrivelsen av hensiktsmessige tiltak for å kontrollere eksponeringen skal det vises til den eller de identifiserte bruksområdene for stoffet eller stoffblandingen som er angitt i underavsnitt 1.2. Disse opplysningene skal være tilstrekkelige til at arbeidsgiveren om nødvendig skal kunne vurdere risikoen for arbeidstakernes helse og sikkerhet som følge av tilstedeværelsen av stoffet eller stoffblandingen i samsvar med artikkel 4-6 i direktiv 98/24/EF samt i samsvar med artikkel 3-5 i direktiv 2004/37/EF.

Disse opplysningene skal supplere det som allerede er angitt i avsnitt 7.

8.2.2. Individuelle verneiltak, som f.eks. personlig verneutstyr

- 8.2.2.1. Opplysningene om bruk av personlig verneutstyr skal være forenlig med god yrkeshygienisk praksis og i samsvar med andre kontrolltiltak, herunder tekniske kontrolltiltak, ventilasjon og isolasjon. Om nødvendig skal det vises til avsnitt 5 for råd om personlig verneutstyr mot brann/kjemikalier.

⁽¹⁾ EFT L 188 av 9.8.1995, s. 14.

8.2.2.2. Med henvisning til relevante CEN-standarder, samtidig som det tas hensyn til rådsdirektiv 89/686/EØF⁽¹⁾, skal det gis detaljerte opplysninger om hva slags utstyr som gir en tilstrekkelig og passende beskyttelse, herunder:

a) Vern av øyne/ansikt

Typen verneutstyr som kreves for øyne/ansikt, skal spesifiseres på grunnlag av faren forbundet med stoffet eller stoffblandingen og risikoen for kontakt, som f.eks. vernebriller eller visir.

b) Hudvern

i) *Håndvern*

Typen hansker som skal brukes ved håndtering av stoffet eller stoffblandingen, skal spesifiseres klart på grunnlag av faren forbundet med stoffet eller stoffblandingen og risikoen for kontakt, og med tanke på hudeksponeringens omfang og varighet, herunder:

— materialets type og tykkelse,

— de typiske eller minste gjennomtrengningstidene for hanskematerialet.

Om nødvendig skal eventuelle tilleggstiltak for håndvern angis.

ii) *Andre*

Dersom det er nødvendig å beskytte en annen kroppsdel enn hendene, skal typen av og kvaliteten på det nødvendige verneutstyret spesifiseres, som f.eks. vernehansker, støvler, kroppsdress, på grunnlag av farene forbundet med stoffet eller stoffblandingen og risikoen for kontakt.

Om nødvendig skal eventuelle ytterligere tiltak for hudvern og særlige hygienetiltak angis.

c) Åndedrettsvern

For gasser, damp, tåke eller støv skal typen verneutstyr som skal brukes, spesifiseres på grunnlag av faren og på grunnlag av risikoen for eksponering, herunder luftrensende åndedrettsvern, samtidig som egnet luftrensingselement (patron eller beholder), passende partikkelfiltre og masker, eller luftforsynt åndedrettsvern, skal spesifiseres.

d) Varmefarer

Ved spesifisering av verneutstyr som skal bæres på grunn av materialer som utgjør en varmemefare, skal det tas særlig hensyn til hvordan det personlige verneutstyret er utformet.

8.2.3. *Begrensning og overvåking av miljøeksponeringen*

Angi alle opplysninger som kreves for at arbeidsgiveren skal oppfylle sine forpliktelser i henhold til Fellesskapets miljøvernregler.

Dersom det kreves en rapport om kjemikaliesikkerhet, skal det gis et sammendrag av de risikohåndteringstiltakene for eksponeringsscenariene nevnt i vedlegget til sikkerhetsdatabladet som muliggjør en tilstrekkelig begrensning og overvåking av miljøets eksponering for stoffet.

9. *AVSNITT 9: Fysiske og kjemiske egenskaper*

I dette avsnittet i sikkerhetsdatabladet beskrives de empiriske dataene for stoffet eller stoffblandingen, dersom det er relevant. Artikkel 8 i forordning (EF) nr. 1272/2008 får anvendelse. Opplysningene i dette avsnittet skal være i samsvar med opplysningene som gis i registreringen og/eller i rapporten om kjemikaliesikkerhet dersom dette kreves, og med klassifiseringen av stoffet eller stoffblandingen.

9.1. **Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper**

Følgende egenskaper skal klart angis og eventuelt inneholde en henvisning til de forsøksmetodene som er brukt, og en angivelse av hensiktsmessige måleenheter og/eller referansevilkår. Dersom det er relevant for tolkningen av tallverdien, skal bestemmelsesmetoden også angis (for eksempel flammepunktmetoden, åpen/lukket digel-metoden):

a) Utseende:

Stoffets eller stoffblandingsens fysiske tilstand (fast stoff [herunder hensiktsmessige og tilgjengelige sikkerhetsopplysninger om granulometri og spesifikt overflateareal dersom dette ikke allerede er angitt annetsteds i dette sikkerhetsdatabladet], væske, gass) og farge ved levering skal angis.

b) Lukt:

Dersom lukten er merkbar, skal det gis en kort beskrivelse av den.

⁽¹⁾ EFT L 399 av 30.12.1989, s. 18.

- c) Luktterskel
- d) pH-verdi:
Stoffets eller stoffblandingens pH-verdi ved levering eller pH-verdien til en vandig løsning skal angis. I sistnevnte tilfelle skal konsentrasjonen oppgis.
- e) Smeltepunkt/frysepunkt
- f) Startkokepunkt og kokeområde
- g) Flammepunkt
- h) Fordampingshastighet
- i) Antennelighet (fast stoff, gass)
- j) Øvre/nedre antennelighets- eller eksplosjonsgrense
- k) Damptrykk
- l) Damptetthet
- m) Relativ tetthet
- n) Løselighet(er)
- o) Fordelingskoeffisient; n-oktanol/vann
- p) Selvantennelsestemperatur
- q) Nedbrytningstemperatur
- r) Viskositet
- s) Eksplosjonsegenskaper
- t) Oksidasjonsegenskaper

Dersom det fastslås at en bestemt egenskap ikke gjelder, eller dersom opplysninger om en bestemt egenskap ikke er tilgjengelige, skal årsakene til dette oppgis.

For å gjøre det mulig å treffe egnede kontrolltiltak, skal alle relevante opplysninger om stoffet eller stoffblandingen gis. Opplysningene i dette avsnittet skal være i samsvar med opplysningene som er gitt ved registreringen, dersom en slik kreves.

I tilfelle av en stoffblanding, skal det klart angis hvilket stoff i stoffblandingen dataene gjelder for, med mindre de gjelder for hele stoffblandingen.

9.2. Andre opplysninger

Andre fysiske og kjemiske parametere skal angis når det er nødvendig, som f.eks. blandbarhet, fettløselighet (løsemiddel – oljen skal spesifiseres), ledningsevne eller gassgruppe. Det skal gis hensiktsmessige og tilgjengelige sikkerhetsopplysninger om redokspotensial, potensial for danning av radikaler og fotokatalytiske egenskaper.

10. AVSNITT 10: Stabilitet og reaktivitet

I dette avsnittet i sikkerhetsdatabladet beskrives stoffets eller stoffblandingens stabilitet og muligheten for at farlige reaksjoner kan inntreffe under visse bruksvilkår samt ved utslipp i miljøet, herunder en henvisning til de forsøksmetodene som er brukt, dersom det er nødvendig. Dersom det fastslås at en bestemt egenskap ikke gjelder, eller dersom opplysninger om en bestemt egenskap ikke er tilgjengelige, skal årsakene til dette oppgis.

10.1. Reaktivitet

10.1.1. Stoffets eller stoffblandingens reaktivetsfarer skal beskrives. Særlige forsøksdata skal gis for stoffet eller stoffblandingen som helhet, dersom de er tilgjengelige. Opplysningene kan imidlertid også bygge på generelle data for den klassen eller familien som stoffet eller stoffblandingen tilhører, dersom slike data i tilstrekkelig grad representerer den forventede faren ved stoffet eller stoffblandingen.

10.1.2. Dersom data for stoffblandingene ikke er tilgjengelig, skal det gis opplysninger om stoffene i stoffblandingen. Ved bestemmelse av uforenlighet, skal de stoffene, beholderne og forurensningene som stoffet eller stoffblandingen kan bli utsatt for under transport, lagring og bruk, vurderes.

10.2. Kjemisk stabilitet

Det skal angis om stoffet er stabilt/ustabilt eller stoffblandingen stabil/ustabil under normale og forventede omgivelsesforhold med hensyn til temperatur og trykk i forbindelse med lagring og håndtering. Eventuelle stabilisatorer som brukes, eller som kan bli nødt til å brukes for å opprettholde stoffets eller stoffblandingen kjemiske stabilitet, skal beskrives. Den sikkerhetsmessige betydningen av eventuelle endringer i stoffets eller stoffblandingen fysiske utseende skal angis.

10.3. Mulighet for farlige reaksjoner

Dersom det er relevant, skal det fastslås om stoffet eller stoffblandingen vil reagere eller polymerisere, og på den måten slippe ut trykk eller avgi varme, eller skape andre farlige situasjoner. Forholdene som kan forårsake de farlige situasjonene, skal beskrives.

10.4. Forhold som skal unngås

Forhold som f.eks. temperatur, trykk, lys, støt, statisk elektrisitet, vibrasjoner eller andre fysiske belastninger som kan føre til farlige situasjoner, skal angis, og det skal eventuelt lages en kort beskrivelse av tiltak som må treffes for å håndtere risikoer forbundet med slike farer.

10.5. Uforenlige materialer

Familier av stoffer eller stoffblandinger eller særlige stoffer, som f.eks. vann, luft, syrer, baser, oksiderende agenser som stoffet eller stoffblandingen kan tenkes å reagere med slik at det oppstår en farlig situasjon (som en eksplosjon, et utslipp av giftige eller brannfarlige materialer, eller en avgivelse av sterk varme) skal angis, eventuelt med en kort beskrivelse av tiltak som må treffes for å håndtere risikoer forbundet med slike farer.

10.6. Farlige nedbrytingsprodukter

Kjente farlige nedbrytingsprodukter, og slike som med rimelighet kan forventes å bli dannet som et resultat av bruk, lagring, spill og oppvarming, skal angis. Farlige forbrenningsprodukter skal tas med i avsnitt 5 i sikkerhetsdatabladet.

11. AVSNITT 11: Toksikologiske opplysninger

Dette avsnittet i sikkerhetsdatabladet er hovedsakelig beregnet på medisinsk personell, kvalifiserte arbeidsmedisinere innen helse og sikkerhet samt toksikologer. Det skal gis en kort, men fullstendig og omfattende beskrivelse av de ulike toksikologiske (helsemessige) virkningene og de tilgjengelige dataene som brukes for å identifisere de nevnte virkningene, herunder eventuelt opplysninger om toksikokinetikk, stoffskifte og spredning. Opplysningene i dette avsnittet skal være i samsvar med opplysningene som gis i registreringen og/eller i rapporten om kjemikaliesikkerhet dersom dette kreves, og med klassifiseringen av stoffet eller stoffblandingen.

11.1. Opplysninger om toksikologiske virkninger

De relevante fareklassene som det skal gis opplysninger om, er:

- a) akutt giftighet,
- b) hudetsning/hudirritasjon,
- c) alvorlig øyeskade/øyeirritasjon,
- d) sensibilisering ved innånding eller hudkontakt,
- e) arvestoffskadelig virkning på kjønnseller,
- f) kreftframkallende egenskap,
- g) reproduksjonstoksisitet,
- h) STOT — enkelteksponering,
- i) STOT — gjentatt eksponering,
- j) aspirasjonsfare.

For registreringspliktige stoffer skal det gis korte sammendrag av opplysningene som stammer fra anvendelsen av vedlegg VII-XI, herunder eventuelt en henvisning til de forsøksmetodene som er brukt. For registreringspliktige stoffer skal opplysningene også omfatte resultatet av sammenligningen av de tilgjengelige dataene med kriteriene angitt i forordning (EF) nr. 1272/2008 for CMR, kategori 1A og 1B, i henhold til punkt 1.3.1 i vedlegg I til denne forordning.

- 11.1.1. Det skal gis opplysninger om hver fareklasse, inndeling eller virkning. Dersom det fastslås at stoffet eller stoffblandingen ikke er klassifisert for en bestemt fareklasse eller inndeling, skal det klart angis i sikkerhetsdatabladet om dette skyldes mangel på data, manglende tekniske muligheter til å innhente data, data som mangler beviskraft, eller data hvis beviskraft ikke er tilstrekkelig for klassifisering, men likevel utilstrekkelige med tanke på klassifisering; i sistnevnte tilfelle skal sikkerhetsdatabladet inneholde opplysningen «basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.»
- 11.1.2. De dataene som tas med i dette underavsnittet, skal gjelde stoffet eller stoffblandingen slik det/den bringes i omsetning. For en stoffblanding bør dataene beskrive de toksikologiske egenskapene til stoffblandingen som helhet, unntatt dersom artikkel 6 nr. 3 i forordning (EF) nr. 1272/2008 får anvendelse. Dersom de er tilgjengelige, skal de relevante toksikologiske egenskapene til de farlige stoffene i en stoffblanding også angis, som f.eks. LD50, anslåtte verdier for akutt giftighet eller LC50.
- 11.1.3. Dersom det finnes en stor mengde forsøksdata om stoffet eller stoffblandingen, kan det være nødvendig å lage et sammendrag av resultatene fra de kritiske undersøkelsene, f.eks. på grunnlag av eksponeringsvei.
- 11.1.4. Dersom klassifiseringskriteriene for en bestemt fareklasse ikke er oppfylt, skal det gis opplysninger som underbygger denne konklusjonen.
- 11.1.5. *Opplysninger om sannsynlige eksponeringsveier*
- Det skal gis opplysninger om sannsynlige eksponeringsveier og virkningene av stoffet eller stoffblandingen via hver tenkelige eksponeringsvei, dvs. ved inntak gjennom munnen (svelging), innånding eller opptak gjennom huden/øyekontakt. Dersom helsevirkningene ikke er kjent, skal dette fastslås.
- 11.1.6. *Symptomer med hensyn til fysiske, kjemiske og toksikologiske egenskaper*
- Mulige helseskadelige virkninger og symptomer forbundet med eksponering for stoffet eller stoffblandingen og deres bestanddeler eller kjente biprodukter skal beskrives. Tilgjengelige opplysninger om symptomene med hensyn til stoffets eller stoffblandings fysiske, kjemiske og toksikologiske egenskaper etter eksponering skal gis. De første symptomene på lav eksponering og fram til konsekvensene av høy eksponering skal beskrives, som f.eks.: «Hodepine og svimmelhet med påfølgende besvimelse eller bevisstløshet kan oppstå. Høye doser kan føre til koma og død».
- 11.1.7. *Forsinkede og umiddelbare virkninger samt kroniske virkninger som følge av kortsiktig og langsiktig eksponering*
- Det skal gis opplysninger om hvorvidt det kan forventes forsinkede eller umiddelbare virkninger etter kortsiktig og langsiktig eksponering. Det skal også gis opplysninger om akutte og kroniske helsevirkninger med hensyn til menneskelig eksponering for stoffet eller stoffblandingen. Dersom opplysninger fra mennesker ikke er tilgjengelige, skal det lages et sammendrag av opplysninger om dyr, samtidig som arten spesifiseres klart. Det skal angis om toksikologiske data er basert på opplysninger fra mennesker eller på opplysninger om dyr.
- 11.1.8. *Virkninger som gjensidig påvirker hverandre*
- Opplysninger om gjensidige påvirkninger skal tas med dersom de er relevante og tilgjengelige.
- 11.1.9. *Mangel på visse data*
- Det kan tenkes at det ikke alltid er mulig å innhente opplysninger om farene ved et stoff eller en stoffblanding. Dersom data om det særlige stoffet eller den særlige stoffblandingen ikke er tilgjengelig, kan data om tilsvarende stoffer eller stoffblandinger brukes dersom det er hensiktsmessig, forutsatt at det relevante tilsvarende stoffet eller den relevante tilsvarende stoffblandingen angis. Dersom særlige data ikke brukes, eller dersom data ikke er tilgjengelig, skal dette klart angis.
- 11.1.10. *Stoffblandinger*
- For en gitt helsevirkning, dersom stoffblandingen ikke er prøvet med hensyn til sine samlede helsevirkninger, skal det gis relevante opplysninger om relevante stoffer som angitt i avsnitt 3.
- 11.1.11. *Opplysninger om stoffblanding/ stoff*
- 11.1.11.1. Stoffene i en stoffblanding kan påvirke hverandre gjensidig i kroppen og føre til ulike opptaks-, stoffskifte- og utskillingshastigheter. Dette kan føre til at de toksiske virkningene endres og at stoffblandings samlede giftighet kan være forskjellig fra giftigheten til stoffene den inneholder. Det skal tas hensyn til dette når det gis toksikologiske opplysninger i dette avsnittet i sikkerhetsdatabladet.

11.1.11.2. Det må vurderes om konsentrasjonen av hvert stoff er tilstrekkelig til å bidra til stoffblandingsens samlede helsemessige virkninger. Opplysningene om toksiske virkninger skal gis for hvert stoff, unntatt i følgende tilfeller:

- a) dersom opplysningene gjentas, skal de bare føres opp én gang for stoffblandingen som helhet, som f.eks. når to stoffer fører til både oppkast og diaré,
- b) dersom det er usannsynlig at de nevnte virkningene vil inntreffe ved de konsentrasjonene som forekommer, som f.eks. når et svakt irriterende stoff fortynnes til en konsentrasjon som ligger under et visst nivå i en ikke-irriterende løsning,
- c) dersom opplysninger om gjensidige påvirkninger mellom stoffer i en stoffblanding ikke er tilgjengelige, skal det ikke gjøres antakelser, men hvert stoffs helsevirkninger skal i stedet angis separat.

11.1.12. *Andre opplysninger*

Andre relevante opplysninger om helseskadelige virkninger skal tas med selv om det ikke er nødvendig med hensyn til klassifiseringskriteriene.

12. **AVSNITT 12: Økologiske opplysninger**

I dette avsnittet i sikkerhetsdatabladet beskrives de opplysningene som gis for å vurdere de miljømessige virkningene av stoffet eller stoffblandingen når det/den slippes ut i miljøet. I underavsnitt 12.1-12.6 i sikkerhetsdatabladet skal det gis et kort sammendrag av dataene, herunder relevante forsøksdata dersom de er tilgjengelige, og med en klar angivelse av arter, medier og enheter samt varigheten av forsøkene og forholdene de gjennomføres under. Disse opplysningene kan være til hjelp ved håndtering av spill, vurdering av avfallsbehandling, kontroll av utslipp, tiltak ved utilsiktet utslipp og ved transport. Dersom det fastslås at en bestemt egenskap ikke gjelder, eller dersom opplysninger om en bestemt egenskap ikke er tilgjengelige, skal årsakene til dette angis.

Dersom de er tilgjengelige og relevante, skal opplysninger om bioakkumulering, persistens og nedbrytbarhet gis for hvert relevante stoff i stoffblandingen. Opplysninger skal også gis for færlige omdanningsprodukter som oppstår som følge av nedbryting av stoffer og stoffblandinger.

Opplysningene i dette avsnittet skal være i samsvar med opplysningene som gis i registreringen og/eller i rapporten om kjemikaliesikkerhet dersom dette kreves, og med klassifiseringen av stoffet eller stoffblandingen.

12.1. **Giftighet**

Opplysninger om giftighet, med bruk av data fra undersøkelser av vann- og/eller landorganismer, skal gis når de er tilgjengelige. Opplysningene skal omfatte tilgjengelige data om giftighet i vann, både akutt og kronisk, for fisk, krepsdyr, alger og andre vannplanter. Dessuten skal toksisitetsdata for mikro- og makroorganismer i jorden og andre miljømessig relevante organismer som fugler, bier og planter inkluderes når de er tilgjengelige. Dersom stoffet eller stoffblandingen har hemmende virkninger på mikroorganismers aktivitet, skal mulig virkning på renseanlegg nevnes.

For registreringspliktige stoffer skal det gis sammendrag av opplysninger utledet av anvendelsen av vedlegg VII-XI.

12.2. **Persistens og nedbrytbarhet**

Persistens og nedbrytbarhet er den evnen stoffet eller de relevante stoffene i en stoffblanding har med hensyn til å bli nedbrutt i miljøet, enten gjennom biologisk nedbryting eller andre prosesser, som f.eks. oksidasjon eller hydrolyse. Relevante prøvingsresultater for å vurdere persistens og nedbrytbarhet skal gis når de er tilgjengelige. Dersom det vises til halveringstider for nedbryting, skal det angis om de nevnte halveringstidene gjelder mineralisering eller primær nedbryting. Nedbrytingspotensialet til stoffet eller til en stoffblandings relevante bestanddeler i renseanlegg skal også nevnes.

Dersom de er tilgjengelige og relevante, skal de nevnte opplysningene gis for hvert enkelt stoff i stoffblandingen som kreves oppført i avsnitt 3 i sikkerhetsdatabladet.

12.3. Bioakkumuleringsevne

Bioakkumuleringsevnen er evnen stoffet eller visse stoffer i en stoffblanding har til å oppsamles i biota og til slutt passere gjennom næringskjeden. Relevante prøvingsresultater for å vurdere bioakkumuleringsevnen skal oppgis. Dette skal omfatte henvisning til Kow-verdien (fordelingskoeffisienten oktanol/vann og BCF (bioakkumuleringsfaktoren), dersom de er tilgjengelige.

Dersom de er tilgjengelige og relevante, skal de nevnte opplysningene gis for hvert enkelt stoff i stoffblandingen som kreves oppført i avsnitt 3 i sikkerhetsdatabladet.

12.4. Mobilitet i jord

Mobilitet i jord er evnen stoffet eller bestanddelene i en stoffblanding har til å bevege seg til grunnvannet eller til en viss avstand fra utslippsstedet ved hjelp av naturlige krefter dersom de slippes ut i miljøet. Opplysninger om evnen til mobilitet i jord skal angis dersom de er tilgjengelige. Opplysninger om mobilitet kan bestemmes på grunnlag av relevante mobilitetsdata, som f.eks. adsorpsjons- eller utlekkingsundersøkelser, kjent eller forventet spredning til deler av miljøet, eller overflatespenning. Koc-verdier kan for eksempel beregnes på grunnlag av fordelingskoeffisienter for oktanol/vann (Kow). Utlekking og mobilitet kan beregnes på grunnlag av modeller.

Dersom de er tilgjengelige og relevante, skal de nevnte opplysningene gis for hvert enkelt stoff i stoffblandingen som kreves oppført i avsnitt 3 i sikkerhetsdatabladet.

Dersom forsøksdata er tilgjengelig, skal de nevnte dataene generelt gis forrang framfor modeller og beregninger.

12.5. Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

Dersom det kreves en rapport om kjemikaliesikkerhet, skal resultatene av PBT- og vPvB-vurderingen som angitt i rapporten om kjemikaliesikkerhet, oppgis.

12.6. Andre skadevirkninger

Opplysninger om andre skadevirkninger på miljøet skal tas med dersom de er tilgjengelige, som f.eks. skjebne i miljøet (eksponering), potensial for fotokjemisk ozondanning, nedbryting av ozonlaget, hormonforstyrrende virkninger og/eller global oppvarming.

13. AVSNITT 13: Disponering

Dette avsnittet i sikkerhetsdatabladet inneholder opplysninger om egnet avfallshåndtering av stoffet eller stoffblandingen og/eller deres beholdere for å gjøre det lettere å avgjøre hvilke muligheter som foreligger med hensyn til sikker og miljømessig foretrukket avfallshåndtering i samsvar med kravene i europaparlaments- og rådsdirektiv 2008/98/EF ⁽¹⁾ i den medlemsstaten der sikkerhetsdatabladet utgis. Opplysninger som er relevante for sikkerheten til avfallshåndteringspersonell, skal utfylle opplysningene i avsnitt 8.

Dersom det kreves en rapport om kjemikaliesikkerhet, og dersom en analyse av avfallsstadiet er gjennomført, skal opplysningene om avfallshåndteringsiltakene være forenlige med de identifiserte bruksområdene i rapporten om kjemikaliesikkerhet og med eksponeringsscenariene fra den nevnte rapporten, som angitt i vedlegget til sikkerhetsdatabladet.

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

- a) Avfallsbehandlingsbeholdere og -metoder skal spesifiseres sammen med de hensiktsmessige avfallsbehandlingsmetodene for både stoffet eller stoffblandingen og eventuell forurenset emballasje (for eksempel forbrenning, gjenvinning, deponering).
- b) Fysiske/kjemiske egenskaper som kan påvirke avfallsbehandlingsløsningene, skal angis.
- c) Tømming i avløp skal frarådes.
- d) Om nødvendig skal eventuelle særlige forsiktighetsregler for alle anbefalte avfallsbehandlingsløsninger identifiseres.

Det skal vises til alle relevante fellesskapsbestemmelser om avfall. I mangel av slike bestemmelser skal det vises til eventuelle gjeldende nasjonale eller regionale bestemmelser.

⁽¹⁾ EUT L 312 av 22.11.2008, s. 3.

14. AVSNITT 14: Transportopplysninger

Dette avsnittet i sikkerhetsdatabladet inneholder grunnleggende opplysninger om klassifisering i forbindelse med transport/forsendelse av stoffer eller stoffblandinger nevnt i avsnitt 1 på vei, med jernbane, til sjøs, på innlands vannveier eller med fly. Dersom opplysningene ikke er tilgjengelige eller relevante, skal dette angis.

Dersom det er relevant, skal det gis opplysninger om transportklassifisering for hver av FNs modellbestemmelser: Den europeiske avtale om internasjonal veitransport av farlig gods (ADR)⁽¹⁾, reglement for internasjonal jernbanetransport av farlig gods (RID)⁽²⁾, Den europeiske avtale om internasjonal transport av farlig gods på innlands vannveier (ADN)⁽³⁾, alle tre gjennomført ved europaparlaments- og rådsdirektiv 2008/68/EF om landtransport av farlig gods⁽⁴⁾, den internasjonale kodeks for transport av farlig last til sjøs (IMDG-kodeksen)⁽⁵⁾ (sjøtransport), og teknisk veiledning om sikker lufttransport av farlig gods (ICAO)⁽⁶⁾ (fly).

14.1. FN-nummer

FN-nummeret (dvs. bokstavene «UN» etterfulgt av stoffets, stoffblandingens eller produktets fire-sifrede identifikasjonsnummer i FNs modellbestemmelser) skal angis.

14.2. FN-forsendelsesnavn

FN-forsendelsesnavnet i FNs modellbestemmelser skal angis, med mindre det er brukt som produktidentifikator i underavsnitt 1.1.

14.3. Transportfareklasse(r)

Stoffets eller stoffblandingens transportfareklasse (og sekundærfarer) i henhold til den hovedfare de utgjør i samsvar med FNs modellbestemmelser skal angis.

14.4. Emballasjegruppe

Emballasjegruppenummeret i FNs modellbestemmelser skal angis dersom det er relevant. Emballasjegruppenummeret tildeles visse stoffer i samsvar med stoffenes faregrad.

14.5. Miljøfarer

Det skal angis om stoffet eller stoffblandingen er miljøfarlig i henhold til kriteriene i FNs modellbestemmelser (som uttrykt i IMDG-kodeksen, ADR, RID og ADN) og/eller er et havforurensende stoff i henhold til IMDG-kodeksen. Dersom stoffet eller stoffblandingen er godkjent for eller beregnet på transport på innlands vannveier i tankfartøyer, skal det angis om stoffet/blandingens er miljøfarlig i tankfartøyer bare i henhold til ADN.

14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk

Det skal gis opplysninger om eventuelle særlige forsiktighetsregler som en bruker bør eller skal overholde eller kjenne til, i forbindelse med transport eller befordring enten innenfor eller utenfor sitt område.

14.7. Bulktransport i henhold til vedlegg II i MARPOL 73/78 og IBC-regelverket

Dette underavsnittet kommer bare til anvendelse når last skal transporteres i bulk i henhold til følgende regelverk utgitt av Den internasjonale maritime organisasjon (IMO): Vedlegg II til Den internasjonale konvensjon om hindring av forurensning fra skip, 1973, som endret ved protokollen av 1978 (MARPOL 73/78)⁽⁷⁾ og det internasjonale regelverket for bygging og utrustning av skip som transporterer farlige kjemikalier i bulk (IBC-regelverket)⁽⁸⁾.

⁽¹⁾ De forente nasjoners økonomiske kommisjon for Europa. Versjonen gjelder fra og med 1. januar 2009, ISBN-978-92-1-139131-2.

⁽²⁾ Vedlegg 1 til tillegg B (ensartede regler om avtalen om internasjonal transport av gods med jernbane) i Overenskomst om internasjonal jernbanetrafikk. Versjonen trer i kraft fra og med 1. januar 2009.

⁽³⁾ Versjonen revidert 1. januar 2007.

⁽⁴⁾ EUT L 260 av 30.9.2008, s. 1.

⁽⁵⁾ Den internasjonale sjøfartsorganisasjon, 2006-utgaven, ISBN 978-92-8001-4214-3.

⁽⁶⁾ IATA, 2007-2008-utgaven.

⁽⁷⁾ MARPOL 73/78 – konsolidert utgave 2006, London, IMO 2007, ISBN 978-92-801-4216-7.

⁽⁸⁾ IBC-regelverket, 2007-utgaven, London, IMO 2007, ISBN 978-92-801-4226-6.

Produktnavnet skal angis (dersom det er forskjellig fra navnet i underavsnitt 1.1) som påkrevd i forsendelsesdokumentet og i samsvar med navnet som er brukt i listene over produktnavn angitt i kapittel 17 eller 18 i IBC-regelverket, eller i siste utgave av rundskrivet MEPC.2/Circular fra IMOs komité for vern av havmiljøet⁽¹⁾. Skipstype som kreves og forurensningsklasse, skal angis.

15. **AVSNITT 15: Opplysninger om bestemmelser**

Dette avsnittet i sikkerhetsdatabladet inneholder opplysninger om de andre bestemmelsene om stoffet eller stoffblandingen som ikke allerede er angitt i sikkerhetsdatabladet (som f.eks. om stoffet eller stoffblandingen er underlagt europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 2037/2000 av 29. juni 2000 om stoffer som bryter ned ozonlaget⁽²⁾, europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 850/2004 av 29. april 2004 om persistente organiske forbindelser og om endring av direktiv 79/117/EØF⁽³⁾ eller europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 689/2008 av 17. juni 2008 om eksport og import av farlige kjemikalier⁽⁴⁾).

15.1. **Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen**

Det bør gis opplysninger om relevante fellesskapsbestemmelser om sikkerhet, helse og miljø (f.eks. Seveso-klassen / navngitte stoffer i vedlegg I til rådsdirektiv 96/82/EF⁽⁵⁾) eller nasjonale opplysninger om stoffets eller stoffblandings rettslige status (herunder stoffer i stoffblandingen), samt råd om tiltak som mottakeren bør iverksette som et resultat av de nevnte bestemmelsene. Dersom det er relevant, skal den nasjonale lovgivningen i de medlemsstatene som gjennomfører de nevnte bestemmelsene, og alle andre relevante nasjonale tiltak, nevnes.

Dersom stoffet eller stoffblandingen nevnt i dette sikkerhetsdatabladet er underlagt særlige bestemmelser på fellesskapsplan med hensyn til vern av menneskers helse eller miljøet (f.eks. tillatelser gitt i henhold til avdeling VII eller begrensninger i henhold til avdeling VIII), skal disse bestemmelsene angis.

15.2. **Vurdering av kjemikaliesikkerhet**

Det skal angis om leverandøren har gjennomført en vurdering av kjemikaliesikkerhet for stoffet eller stoffblandingen.

16. **AVSNITT 16: Andre opplysninger**

I dette avsnittet beskrives opplysninger som er relevante for utarbeiding av sikkerhetsdatabladet. Avsnittet inneholder andre opplysninger som ikke er tatt med i avsnitt 1-15, herunder opplysninger om revisjon av sikkerhetsdatabladet, som f.eks.:

- a) Dersom et sikkerhetsdatablad er revidert, en klar angivelse av hvor endringer er gjort i forhold til den forrige versjonen, med mindre slike opplysninger er gitt andre steder i sikkerhetsdatabladet, og i tillegg en forklaring på endringene dersom det er nødvendig. Leverandører av et stoff eller en stoffblanding skal til enhver tid ha tilgjengelig en forklaring på endringene og utlevere den på anmodning.
- b) En nøkkel til eller tegnforklaring på forkortelser og akronymer som er brukt i sikkerhetsdatabladet.
- c) Viktige litteraturhenvisninger og datakilder.
- d) Dersom det dreier seg om stoffblandinger, en angivelse av hvilken av metodene for vurdering av opplysninger nevnt i artikkel 9 i forordning (EF) nr. 1272/2008 som er brukt i forbindelse med klassifiseringen.
- e) En liste over relevante faresetninger og/eller sikkerhetssetninger. Fullstendig tekst til alle setningene skrives her dersom dette ikke er gjort i avsnitt 2-15.
- f) Råd om alle former for hensiktsmessig opplæring for arbeidstakere for å sikre vern av menneskers helse og miljøet.

DEL B

Sikkerhetsdatabladet skal inneholde følgende 16 overskrifter i samsvar med artikkel 31 nr. 6, i tillegg til de underavsnittene som også er angitt, unntatt avsnitt 3, der det bare er nødvendig å ta med enten underavsnitt 3.1 eller 3.2:

⁽¹⁾ MEPC.2/Circular, Provisional categorization of liquid substances, versjon 14, som trådte i kraft 1. januar 2009.

⁽²⁾ EFT L 244 av 29.9.2000, s. 1.

⁽³⁾ EUT L 158 av 30.4.2004, s. 7.

⁽⁴⁾ EUT L 204 av 31.7.2008, s. 1.

⁽⁵⁾ EFT L 10 av 14.1.1997, s. 13.

AVSNITT 1: Identifikasjon av stoffet/stoffblandingen og av selskapet/foretaket

- 1.1. Produktidentifikator
- 1.2. Identifiserte relevante bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som det advares mot
- 1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet
- 1.4. Nødtelefonnummer

AVSNITT 2: Fareidentifikasjon

- 2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen
- 2.2. Merkingselementer
- 2.3. Andre farer

AVSNITT 3: Sammensetning/opplysninger om bestanddeler

- 3.1. Stoffer
- 3.2. Stoffblandinger

AVSNITT 4: Førstehjelpstiltak

- 4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak
- 4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede
- 4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

AVSNITT 5: Brannslukkingstiltak

- 5.1. Slokkingsmidler
- 5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen
- 5.3. Råd til brannmannskaper

AVSNITT 6: Tiltak ved utilsiktet utslipp

- 6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner
- 6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø
- 6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing
- 6.4. Henvisning til andre avsnitt

AVSNITT 7: Håndtering og lagring

- 7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering
- 7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter
- 7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

AVSNITT 8: Eksponeringskontroll/personbeskyttelse

- 8.1. Kontrollparametere
- 8.2. Eksponeringskontroll

AVSNITT 9: Fysiske og kjemiske egenskaper

- 9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper
- 9.2. Andre opplysninger

AVSNITT 10: Stabilitet og reaktivitet

- 10.1. Reaktivitet
- 10.2. Kjemisk stabilitet
- 10.3. Mulighet for farlige reaksjoner
- 10.4. Forhold som skal unngås
- 10.5. Uforenlige materialer
- 10.6. Farlige nedbrytingsprodukter

AVSNITT 11: Toksikologiske opplysninger

- 11.1. Opplysninger om toksikologiske virkninger

AVSNITT 12: Økologiske opplysninger

- 12.1. Giftighet
- 12.2. Persistens og nedbrytbarhet
- 12.3. Bioakkumuleringsevne
- 12.4. Mobilitet i jord
- 12.5. Resultater av PBT- og vPvB-vurdering
- 12.6. Andre skadevirkninger

AVSNITT 13: Disponering

- 13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

AVSNITT 14: Transportopplysninger

- 14.1. FN-nummer
- 14.2. FN-forsendelsesnavn
- 14.3. Transportfareklasse(r)
- 14.4. Emballasjegruppe
- 14.5. Miljøfarer
- 14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk
- 14.7. Bulktransport i henhold til vedlegg II i MARPOL 73/78 og IBC-regelverket

AVSNITT 15: Opplysninger om bestemmelser

- 15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen
- 15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

AVSNITT 16: Andre opplysninger»
